Ч. 112 (14.655). Львів, вівторок 25. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Японія і Велика Британія ділять Китай на сфери впливів.

РЕАКЦІЯ МОСКВИ.

(Офінор). Московська преса дуже занепокоєна англьо-японськими нарадами у справі поділу Китаю на сфери впливу обох держав. „Англьо-японські переговори — пише „Правда“ з 10. ц. м. — мають на меті фактично новий поділ Китаю. Японія вимагає, щоби Льондон визнав північний Китай японською сферою впливів і обіцяє за це припинити свою експанзію в центральному й південному Китаю, де англійські інтереси дуже поважні. Англьо-японські переговори торкаються не самого лише Китаю. Полишаючи Японії північний Китай, Льондон фактично уможливлює їй великі воєнні авантюри на кордонах совітського союзу і монгольської республики. В цім полягає таємний зміст нових маневрів Льондону і Токіо. Найближче майбутнє покаже, до чого допровадять англьо-японські переговори в китайських справах і як далеко зайдуть вони. Ледви чи японське громадянство зустріне прихильно нову умову, що загрожує поважними небезпеками...“

З дальшого тексту видно, що головною з цих небезпек має бути комуністична акція Москви в Японії. Цю акцію московський уряд сподівається розвинути на ґрунті опозиції японського парляменту проти сучасного уряду, а зокрема проти війська. Для нової московської акції в Японії має прийти на місце дотеперішнього совітського посла, Юренева, більш енерґійна особа.

СУТИЧКИ НА КОРДОНІ.

Таймс заперечує вістку, що 21. ц. м. в околиці озера Ханка відділ совітської кордонної сторожі перейшов кордон і обстрілював манджурську кордонну сторожу.

Ініціятива перемиря в Еспанії нарушує засаду неінтервенції.

ЧИ ЙДЕ ПРО РЯТУНОК БІЛЬБАО?

Еспанська національна преса дуже гостро критикує британські пропозиції у справі перемиря в Еспанії та евакуації добровольців.

Обговорюючи згадану британську пропозицію на сторінках „Воче д' Італія“, Вірджініо Ґайда пригадує, що під кінець минулого року Рим і Берлін поставили подібний внесок; його взялася розглядати спеціяльна комісія, яка до сьогодні не дала відповіди. Дальше питання евакуації необхідно узгіднити зі справою усунення з Еспанії чужих політичних агентів та зі справою фінансової помочі для воюючих сторін. Переводити перемиря з чужої ініціятиви значило би стільки, що перевертати догори корінем усю політику неінтервенції.

Перемиря з міжнародньої ініціятиви було би актом безпосередньої інтервенції у внутрішньо-еспанські справи.

Воно було би противне невтральности, зокрема тепер, коли національні війська приготовлюються до вирішнього наступу на Більбао.

„Хаіме І.“ знищений.

Як повідомляє національний радіокомунікат, національні літаки бомбами поважно ушкодили червоний панцирник „Хаіме І.“. Залога мусіла покинути панцирник, користуючися помічю британського контрторпедовця „Рокінг“.

ЛЕТУНСЬКІ БОМБИ.

Валенсійське міністерство національної оборони подає: Два червоні літаки бомбардували національний поїзд, зложений з 15-ох возів коло Торріхос. На біскайському фронті 3 червоні літаки звели бій з 5-ма національними; зістрілено 1 червоний літак і 2 національні

Як повідомляє Авас, національні літаки бомбардували в неділю пополудні Мунґію, викликуючи кілька пожеж; опісля бомбардували вони Сестао, де знищено 15 домів, убито кільканацять осіб і ранено кількадесять.

БУНТ НА ЧЕРВОНОМУ КОРАБЛІ.

Як подає Авас, на еспанському червоному кораблі „Мотомар“, що стоїть на якорі у мексиканській пристані Веракруз, вибух бунт залоги.

Британська імперія і завоювання Абісинії.

Як подає льондонська преса, на вчорашньому засіданні імперіяльної конференції дійшло до непорозуміння між мін. Іденом і урядниками деяких домінній. Мін. Іден заявив, що для справи европейського миру Велика Британія визнає анексію Абісинії. Премієри Південної Африки і Нової Зеляндії виступили проти того, мовляв: буде це заохотою для інших наїздників. Конференція не вирішила покищо цієї справи

Чи Палестина таки стане жидівською домінією?

Як подає „Дейлі Мейль“, королівська комісія, яка студіювала палестинське питання і за місяць зложить звіт зі своєї праці, під цю пору розглядає проект жидівської держави в Палестині, що становила би британську домінію. Гайфа стала би міжнародньою пристанню, Єрусалим, Назарет і Гайфа пішли би під британський мандат, решта Палестини становила би разом із Трансйорданією арабську державу під скиптром еміра Абдулли. Ліґа Націй мусіла би погодитися на ліквідацію палестинського мандату і приняти палестинську домінію як члена. Арабські та жидівські громади дісталиб окрему самоуправу, арабська меншина — ґарантії своїх прав. Англійська залога залишилась би в Палестині на довгі роки.

Як кажуть, більшість палати громад підтримає цей проект.

„Ceterum censeo: Moscoviam delendam esse...“

У 12-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

Львів 24. травня 1937.

До дати 1-го листопада і 22. січня та щорічних поминок трагічного бою під Крутами — долучилася 12 літ тому дата, яка рік річно живо пригадується всім українцям, на світі сущим, завжди однаково актуальна, викликуючи завжди однаково гострі й болючі рефлексії. У тому й сила всіх таких історичних подій, що їх значіння не старіється: навпаки, з перспективи літ вони хіба набірають ще більшої релефности, їхній глибокий політичний зміст стає ще виразніший, ще наглядніший.

Очевидно: вбивство Симона Петлюри не сталоб вікопомною історичною подією, колиб особа вбитого, сама собою, своєю індивідуальністю не зносилась високо понад інших учасників і співтворців даного періоду української історії. А проте не підлягає ніякому сумнівові, що так як кожна історична постать має при своєму імені вписане якесь гасло, так само постать Симона Петлюри тому така маркантна, така цінна і завжди, за свого життя і після трагічної смерти така атракційна, що імя Петлюри це не тільки пригадка одного колись актуального гасла, але що воно говорить про цілу Ідею. яка є політичним дороговказом нації

Як-то? — можемо від декого почути, — адже те саме можнаб сказати про кожного українського вояка, який упав на полі слави, поклавши життя за українські національні ідеали. Правда: державницький ідеал істнував і перед Симоном Петлюрою, так само той український державницький ідеал був і перед українською революцією вязаний з боротьбою проти Росії. Приклад: Українські Січові Стрільці. Але, коли саме пригадаємо собі, як виглядала та млява і незясована українська політична думка ще у 1914. році, ще й у 1917. році та в перших часах української революції, та який вона зміст прийняла і в які форми вилилась від часу, коли збройним ділом оформлював її Симон Петлюра, — зрозуміємо величезну ріжницю, що ділить гомінкі й принадливі, але ще навпів романтичні гасла, від свідомої, ясної, гривкої і непорушної політичної програми, такої програми, яка є не тільки реалізацією національного ідеалу державности, але й сама стає цим ідеалом!

Щойно Симон Петлюра рубом поставив перед усіми українцями імператив боротьби з Московщиною, боротьби, без якої поняття української державности взагалі незрозуміле, без якої слова „українська державницька ідея“ — це пустий згук. Щойно від Симона Петлюри, від його простої, рівної, невідхильної, безперервної, протимосковської лінії, щойно від часу, коли він так уперто переводив її в діло, впоюючи в усіх свою віру в її остаточний успіх, щойно від того часу український визвольницький здвиг стає синонімом протимосковського здвигу, а всеукраїнська політична думка приймає боротьбу з Московщи-

чою, як щось самозрозуміле, і до цієї боротьби достосовує всі інші вимоги української національної рації.

І тому Симона Петлюру так москалі ненавиділи і ненавидять. І тому так його лякалися. І тому такий грізний для могутньої російської великодержави був той скромний політичний емігрант, що займав малі дві кімнатки на четвертому поверсі у бідній паризькій дільниці, — і тому наслали на нього вбивника. Але вбивство Петлюри було — коли вжиємо вислову Талейрана — чимось гіршим від злочину: було глупотою. Бо вбивство Симона Петлюри не тільки не ослабило ідеї-синоніму його імени — але ще й ту ідею осяятило мученицькою смертю.

І сьогодні та ідея світить ясно кожному українському патріотові: довго не буде вільної України, як довго буде сильна Москвщина. Як колись Катон кликав до римлян про Картагіну, так тінь Петлюри кличе до українців: „...ceterum censeo Moscoviam delendam esse...“

(ік.)

Чи можна промовчувати справи, які видаються безнадійними.

(З приводу деяких виступів нашого селянського молодняка).

Радехівські події, хоч по суті відокремлені, є проте елементом одного загальнішого явища. **Цим явищем є відрухова, самотужна реакція нашого селянського молодняка на ріжні спонуки зовнішнього світу.** На спонуки, викликані політичними, соціяльними, матеріяльними і навіть обичаєвими умовинами, серед яких цей молодняк живе. В Радехівщині ця реакція проявилася в формі висипання могил і поставлення хрестів з протидержавними написами, в Каменеччині в формі спалення трьох жидівських господарств, у Сокальщині цей молодняк важко ушкоджує на тілі політичних противників. Це все можна і треба осуджувати навіть у найгостріших словах. Одначе осуд проблеми не вичерпує, ані її не розвязує.

Проблему цю розвязує, покищо очевидно по свому, державна влада. З яким ефектом для українського громадянського життя — показує найкраще саме Радехівщина. Там на довгий час відорвано від громадянської праці кількадесять найбільш активних і метких хлопців, просто найкращий елемент, який вростав у наше громадянське життя, поривав його вперед, давав йому такий цінний самобутний селянський розгін. Але є і другий, незвичайно небезпечний ефект цих явищ. Наш селянський молодняк провокує не лише цілу низку фактів, з яких наслідків може й не здає собі справи. Він, залишений сам собі, поволи, але з невблаганою консеквенцією стихії створює новий „стиль“ безпосередньої боротьби, тієї мужицької аксіон дірект, яка не відріжнює добра від зла, в якій ідейність змішується з брутальністю, патос з примітивізмом та яка, колиб, не дай Боже, стала стилем нашого всього громадянського і політичного життя по селах, з його суперництвом, моралю і живучістю — кинулаб його в обійми необчисленої в наслідках анархії і війни всіх проти всіх.

В загальнішій аналізі цих явищ хочу добути з них перш усього позитивну сторінку.

Отож ці радехівські і їм подібні події підтверджують зайвий раз те, що серед нашого селянського молодняка йдуть глибокі процеси, що, як сказано, такемо добре можуть занархізувати, чи цілком викривити його молодечий розгін, як і витворити з нього конструктивну національну верству, джерело кипучої національної енергії. Найбільше всеобіймаючий з тих процесів — це поширення і поглиблення серед молодняка національно-політичної свідомости. Тут поширюється не лише свідомість українського національного „я“, але й зрозуміння політичного положення українського народу. Здається, правдиве буде твердження, що темпо цього поширення є без порівнання скоріше серед досі неосвідомлених мас молоді, ніж серед старшого селянства. Воно тут стихійне, первобутне, все обіймаюче, росте майже без зовнішнього вкладу праці. Найкращим прикладом на це є Лемківщина та в Сх. Галичині давніші москвофільські села. Кожний день дає теж безліч прикладів, як загально реагує сільський молодняк на національні спонуки. Елементарну силу цієї реакції вичувати можна найкраще підчас національних свят.

Та на цьому кінчається позитивна сторінка **явища, яке ми назвали самотужною реакцією** українського селянського молодняка на зовнішні спонуки. Звідси починаються вже небезпеки. Вони починаються тому, що цю реакцію не вложено в якісь конструктивні, продумані форми. Нею не кермує ніякий відповідальний волевий осередок. Наслідком цього вся її, так би мовити, потенціяльна, можлива конструктивність розбивається на безліч поодиноких фактів, яких скаля справді і широка і дивовижна: від геройської посвяти до — несвідомого бандитизму. В Радехівщині хлопці 15, 20 чи 25 р. напів грамотні, без проводу інтелігенції, чи інспірації, на підставі начитаних чи заслуханих відомостей „конспірують“, сходяться і потім роблять „революційне“ діло: витесують потаємно два великі важкі хрести, висипують могили, вміють добути навіть якусь зброю, щоб оборонятися перед можливою перешкодою, словом: роблять те, що колись робили їм подібні в Рудеччині, Самбірщині чи Равщині. В них ділає може примітивне, але щире бажання чимсь причинитися до боротьби

Та ось скоро ця „революція“ переміняється в болючу фарсу. Коротка репресія і перші арешти потягають за собою сотні всип... Діти поводяться очевидно по дітвацьки. В їхньому поведенні чергується повага з легкодушністю, революція з дитинством, патос з примітивізмом.

Але той сам первень реакції можуть мати й інші, далеко грізніші і, з погляду громадянської моралі, далеко більш деструктивні виступи нашого селянського молодняка. На засіданні ПНК в Бродах сказав недавно один селянин: „Сьогодні кожний майже хлопець іде на весілля з ножем“. Тодіж один з адвокатів розповідав про двох своїх клієнтів, багацьких синів, які йшли з карабінами рабувати „Бог зна чому“. Ось і звена цієї широкої дивовижної скалі.

Хоч як це не дивно і навіть парадоксально, проте у всіх тих виступах треба дошукуватись тих самих законів психофізіольогії, що у виступах кожної молоді. Вони, ці закони, однакові для інтелігентських і для селянських дітей. Хіба з тою ріжницею, що фази психічного дозрівання у селянських дітей наступають часто пізніше, ніж у дітей інтелігентських. І тут і там світ молодої душі бунтується проти реального світу оточення. Бунтується однаково проти окреслених норм і вимог держави, громадянства, проти звичаїв, почуває себе недобре серед зраціоналізованого і змеханізованого світу, серед його забріханости, зморальности, твердого реалізму і нудної схематики. Інтелігент-молодець хапає тоді за Ніцшого чи Донцова, або віддається із запалом спортові, врешті, як треба, — конспірує. Селянський молодець бере за кіл або ніж і йде на весілля, щоб порахуватися зі своїм противником, яким однаково може бути комуніст, „опортуніст“, як і — зальотник його коханої. Може вступити до „Лугу“, може й конспірувати теж. Його енергія мусить найти для себе якийсь вияв. Бо — це закон молодости. Саме цей закон дав динаміку скавтінгові, комсомолові, гітлерюгенд, балілі і авангарді. Патос, ідеалізм, змисл жертви, подив для жовнірських чеснот, політичне візіонерство — це прикмети присущі — в ріжних формах і натугах — молоді всіх часів і всіх континентів. Під умовиною, що вона живе фізичним і духовим нормальним життям.

Чи українська селянська молодь живе в нормальних умовинах? Чи зовнішні національно-політичні, соціяльні, матеріяльні, культурні спонуки мають змогу перетворюватися, стоплюватися в горнилі її душевних переживань у нормальні вияви назовні? Чи її природний ідеалізм, змисл до жертви, гін до руху, праці, забави находить русло для своєї нормальної конкретизації? Досить поставити ці питання, щоб на них дати відповідь. Відомо, що приблизно 450.000 українських селянських родин живе в Польщі на карловатих до 2-гектарових господарствах, або творить зовсім безземельний пролетаріят. Отже поверх півтора мілійона молодого нарибку тих родин живе серед найжахливіших соціяльних умовин. Можемо з цілою певністю твердити, що цей нарибок уповні свідомий цього свого положення і його причин. Чи так трудно дійти до тієї свідомости напр. тисячам радехівських хлопців, яких батьки сидять на 1—2 морґових наділах

Не знаю, чи вміємо ми, інтелігенти, найти в наших категоріях думання такі терміни, якіб могли описати почування селян, що в подібний спосіб доходять до свідомости свого положення... Признаю, що з цього боку ніяково навіть підходити до аналізи питання українського селянського молодняка з точки погляду психофізіольогії. Та проте дозволю собі зробити тут перший висновок: **український селянський молодняк мусить мати в достаточному ступні зорганізовані свої власні організації молоді, бо лише в них може вижитися його природна енергія.** Ніякі організації старшого громадянства (кооперативи, „Просвіти“ і т. п) не заступлять йому організацій, яких вимагає сама його молода природа, себто організацій з відповідними зверхніми формами і змістом.

На удержанні всіх українських родин є коло 2¹/₂ мілійона дітей поза школою. В організаціях молоді, досі з незвичайними перешкодами розбудовуваних (Луг, Сокіл, Каменярі, Орли і т. д.), згуртовано десятки тисяч молоді. Хай би навіть сотню тисяч. Решта — цеж велитенський котел, просто бездонний резервуар, з одного боку доступний для всякої конструктивної діяльности і з другого для анархічного, приземного вияву молодечих гонів.

Отож потреба організацій молоді для українського селянського молодняка — це перший висновок, який показує, куди має йти раціональна розвязка цієї проблеми. Лише розбудова тих організацій, ведених під контролею старших, витворить тут елемент відповідальности, дасть змогу повстати конструктивним, продуманим формам, де матиме упуст, але й буде вложена в карби суспільної дисципліни природна енергія нашої селянської молоді. Одначе цей перший, такий очевидний висновок ще далеко проблеми не розвязує.

В. Кузьмович.

„Демократичний алянс“ виступає проти уряду Блюма, але не лучиться з „Фронтом свободи“.

Вчора, в неділю відбувся конгрес партії б. французького міністра закордонних справ Фляндена, т. зв. „демократичного аліянсу“. Фляндeн гостро заатакував господарську політику уряду, заповідаючи, що вона спричинить поважні господарські труднощі. Опісля сенатор Фельс заявив, що „демократичний аліянс“ не прилучиться до правого „Фронту свободи“, що його організує пос. Доріо, бо не ввійдуть туди радикали, а без них годі утворити урядову більшість.

СЕРЕД ФРАНЦУСЬКИХ БАСКІВ.

Баскійський нарід, що його пошматовано поміж двома державами — Еспанією (чотири баскійські провінції) та Францією (три пров.) давно уже підняв гасло для національного об-єднання — „зазпак-бат“ („семеро, як один“), яке, на жаль, залишилося в життю баскійського народу за останній час, а саме на еспанському фронті, де еспанські баски, як відомо, опинилися в двох ворожих таборах.

Французькі баски, хоч і вважають Францію за свою батьківщину, як про це, між іншим, свідчить памятник поляглим баскам у всесвітній війні 1914—1918 р. р. на площі м. Байони, всеж і до цього часу зберігають свою стародавню мову, традиції та звичаї, що звязують баскійський нарід по обох боках Піренеїв.

Перебуваючи на відпочинку в невеличкому місті в одній з баскійських провінцій Франції, я мав нагоду трохи приглянутися до життя французьких басків, а головно — двічи відвідати в сусідньому місті Байоні Баскійський Музей, який зразковим ладом своїх численних експонатів дозволяє відвідувачеві музею відчути своєрідність побуту баскійського народу та пізнати історичні памятки м. Байони, де знайшов свій осідок Баскійський Музей у Франції. Додам, що в Еспанії є три баскійські музеї, а саме в Сан-Себастіяні, Пампльоні та Більбао.

Хочу тут коротко розповісти про свої спостереження над побутом французьких басків та про Баскійський Музей у Байоні.

Басків нараховують приблизно пів міліона по обох боках Піренеїв та на еміграції в Америці.

Вже в давнину баски займалися рибальством і їздили ловити рибу аж до берегів Нової Землі та Ґренляндії. В Баскійському Музею в Байоні є модель корабля, який під командою баска Дель-Кано в 1519—1522 р. р. зробив першу подорож навколо світа в експедиції відомого мандрівника португальця Маґелляна. Баски і тепер залюбки займаються рибальством. Цікаво, що в багатьох церквах доводилося мені тут бачити моделі кораблів, іноді підвішані під панікадилом, як вияв подяки рибалок Богові за врятування від нещастя або за щасливу ловлю.

Крім рибальства, головним заняттям французьких басків є хліборобство, скотарство (особливо багато розводять тут овець) та виноградарство.

Французькі баски обробляють землю коровами. Взагалі корова є найважнішою худобою в господарстві французького баска: коней тут мало, більше розводять мулів і ослів. Корів запрягають тут до воза, що має два колеса, ярмами (устаррія) не під шию, як у нас, на Україні, а під рогами, дотого голови корів покривають баранячою шкірою (шерстю назверх) бо — мовляв — коровам нечемно показуватися на людях з непокритою головою. Вози з сіном, як це довелося мені бачити, скріплюються вгорі рублем, як і у нас на Україні.

Селяться баски переважно хуторами в балках між горами, а нерідко і на таких узгірях, що диву давшся, як можна було звести туди будівельний матеріял та обробити землю під господарство. Хати басків мають своєрідний стиль, здебільша двоповерхові; будують їх з каміння або цегли, криті черепицею, завжди мають ставні і такіж біленькі, як і у нас на Україні. Якщо хата двоповерхова, то внизу є кухня і кімната, а на горі — спальня. В кухні багатьох селянських хат і тепер знайдете замісць пічки чи плити великий ватран, де в середині висить казан для варення страви; палять у ватрані дровами. Цікаво, що баскійський ватран, але без жадного ужитку, часто служить прикрасою в їдальнях міських будинків і розкішних віль, як традиційна памятка баскійської кухні.

Баски обох полів носять тепер звичайний европейський одяг; голову покривають беретом, носять сандалії або полотняні черевики, поверх яких одягають замісць кальошів деревляні черевики. Там, де часто перепадають дощі, неодмінним додатком до одягу є парасоля, яку баск, що їде на колесі, кладе собі за спину. До речі вкажу, що кожний баск — хлопець і дівчина, чоловік і жінка — вміють їздити на колесі та залюбки користуються цим засобом комунікації, чому сприяють надзвичайно гарні шляхи, особливо ті, що ведуть до лікувальних чи привабливих для туристів місцевостей. В неділю і свята баски, особливо молодь, роблять на колесі туристичні прогульки.

Баски визначуються гарною поставою. Навіть старі жінки — стрункі. Може бути, що на це впливає своєрідна ґімнастична вправа: тут жінки носять кошики і подекуди дзбанки з водою не на спині, а на голові під кружальцем. Найпопулярнішим спортом басків-хлопців і дорослих — є гра в пельот, яка полягає в тому, що учасники гри (пельоти) вдаряють об високу стіну (фронтон) твердим мячем; кожний намагається відбити його на лету шістерою (рукавицею з продовгастим кошиком) так, щоб мяч знов ударився об фронтон на певній віддалі від землі та краю фронтону, а потім знов відбивають його на лету. Діти французьких басків завжди веселі та привітливі. Неодин раз доводилося мені зустрічати дітей, коли вони юрбою вертаються до дому зі школи (у Франції обовязкове навчання дітей від шости років), і ніколи не бачив між ними ні бійки, ні сварки. Видно, і до звірят ставляться вони лагідно, — не дратують собак, що зустрічаються їм по дорозі а тому, може, тутешні собаки такі смирні, що й не загавкають, коли проходиш чи проїздиш повз них селом або містом.

Баскійська мова (зветься вона escualdunal) за свідоцтвом лінгвістів, ні корінем слів, ні граматикою не наближується ні до одної з европейських мов. У школах діти вчаться лише французької мови, і тільки релігії, що викладають поза школою, діти вчать по баскійському. Треба сказати, що баскійський нарід дуже релігійний і ставиться з великим пієтизмом до свого духовенства, яке справді багато причиняється до національного освідомлення баскійського народу.

Переходжу тепер до опису Баскійського Музею, що має осідок у портовому і дуже торговельному місті Байоні на річці Адурі, недалеко від славнозвісного морського купелевого міста Біярріц. Байона налічує тепер яких 35 тисяч населення та поділяється на дві частини, — стару, де залишилися вузенькі вулиці зі стародавніми будинками, що туляться один біля одного, і нової частини, де повстали гарні віллі та великий чудовий парк. У старій частині міста знайшов притулок Баскійський Музей, а саме в будинку із XVI. ст., що є тепер власністю міста Байони.

Музей засновано 1922 р. місцевим Союзом Науки, Літератури та Мистецтва; для публики відкрито його 1924 р., але тільки 15. липня 1934 р. відбулося офіційне відкриття музею тодішнім французьким міністром освіти Люї Барту.

Музей, як говорить його статут, має своїм завданням „подати в кожній момент точну і по змозі повну картину про Байону і басків у минулому та сучасности“. Його експонати складаються з двох частин: одні — це історичні памятки Байони, інші ілюструють життя і побут басків — французьких, еспанських і американських, себто тих басків, що виемігрували до Південної Америки.

Всі експонати розміщено в 39 кімнатах і спеціяльних приміщеннях. Огляд музею відбувається за певним пляном, а саме за порядковим числом приміщень музею.

У вестибулі музею звертають на себе увагу поруччя східців на перший поверх, своєю тон-

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Діраві черевики.

— Но-но! Не кричи так. Почислимося. Таку кухарку як ти, а навіть ліпшу, від котрої чоловік може дістати шлунковий катар можна дістати за пять ринських і за харч. Ще й у руку поцілує. Пять ринських місячно дає за півтора року стопядесять. А тепер порахуй, що ти мене коштувала. Ось хочби цей плащ: 25 ринських. А капелюхи, рукавички, черевики і пудер! А кілько то разів ти була в театрі і на балі? Кілько то разів я тебе возив до мами? Ти думаєш, що фіра нічого не коштує? Порахуй, що кожним разом платиться дві рогачки! Якби ми так докладно обчислилися, вийшло би, що ти мені винна з яких двіста ринських, і я тебе не пущу, доки мені не виставиш векселя... Або нехай чорт бере, нехай це буде моя страта! Зрештою — заворкотів учитель під носом — вона сама не буде мати тепер що їсти, то звідкиж взяла би мені віддати?

— Не буду мати що їсти? Думаєш, що тільки в тебе молоком та медом тече? Піду на ґувернантку, то певно буде мені ліпше, як у тебе!

— Ніби то так зараз можна місце найти?

— Хто шукає, той найде.

— Ба, але заки сонце зійде, очі роса виїсть. Не знаю, чи у вас дома є коли що в мисці.

— Богу дякувати, маю що продати. От атласова сукня; продам і зможу за неї прожити щонайменше місяць.

— Продаш? То продай мені! Я куплю

— Ти? А тобі нащо?

— То вже моя річ. Зрештою можу заспокоїти твою цікавість. Я возьму собі господиню, яка мені тебе заступить. Розумієш?

— А мені що до того? Бери і дві! Сукня коштувала трицять ринських. Тобі, по старій знайомости відступлю за пятнацять!

— Пятнацять? А то не мав би я роботи! За такий лах давати пятнацять ринських. У тебе видко не всі дома. За таку шмату? Хочеш пять, то купую.

— Я вже і так половину спустила. Не досить, що ти мені світ завязав, ще й хочеш мене вицискати, обшахрувати, обдерти?! Дам за десять. Більше не спущу ані крайцара!

— Шість, і ні пів крайцара більше!

— Найшовся купець, що розуміється на жіночій ґалянтерії! Аґа, булаб забула, що то якийсь професор. З таким жебраком нема що навіть торгуватися!

Запакувала сукню в пошевку від подушки.

— Думаєш, що я купив би таку шмату? Я лиш отак, „купити не купити, а поторгувати можна“. Для тебе така — пожалься Боже — сукня добра; але моя господиня не може ходити в такім жебрацькім лахміттю

Жінка зазирала у всі кути, чи не лишилася ще де яка її власність і за хвилину спакувала ціле своє майно. Стефанишин піднісся з ліжка:

— Може вишукати коні? Ще ту прислугу тобі зроблю.

— Що ж то? я маю вночі забиратися? Хоч би я не була твоя жінка, а цілком чужа, то не посмів би ти мене так відразу викидати! Звичай є такий, що хату виповідається на чотирнацять днів.

— Про мене. Можеш переночувати.

Стефанишин ляг знову в ліжко, однак за хвилину схопився.

— А правда, я забув, що не маю права до сінника. Це також твоя виправа. Лише ліжко моє.

Викинув з ліжка сінник, на дошки постелив кожух і так ляг спати.

За хвилину чує: шелестить солома.

— А ти що робиш?

Жінка виймила сінник ще зі свого ліжка і з обох викидала солому.

— Я не маю права спати ні на твоїм ліжку, ні на соломі. Солома не моя, віддаю тобі, бо то вже твоя праця.

Постелила порожні мішки на землі і лягла спати.

* * *

Коли учитель пробудився була вже девята година. Здивувався трохи, побачивши, на чім спав. Аж коли протер очі і побачив нелад у хаті нагадав собі цілу вчорашню історію. Жінки вже не було.

— Аґа, вже винеслася. Добре, що збувся клопоту.

Був вдоволений з себе, хоч думав, що за далеко посунулися обидвоє

Але хтож міг би передбачити, що вона собі це так дуже возьме до серця? Повинна була числитися з тим, що я трохи закропився...

(Покінчення буде)

кою роботою байонських майстрів 18. ст. У перших двох салях розміщено експонати, що подають загальну картину баскійського краю у Франції та Еспанії. Тут знаходимо краєвиди баскійського краю, одяг і меблю басків, вишивки баскійських жінок, — деякі вишивки своїм взірцем наближуються до українських, особливо розвішана на стіні жовто-блакитна „доріжка". Там теж знаходимо модель корабля, який перевозив перших баскійських емігрантів до Америки.

Дальші вісім кімнат знайомлять відвідувача музею з внутрішнім виглядом домівки баска та його хатньої праці. І так, у кухні знаходимо традиційний баскійський ватран, де під казаном розложено дрова та вилущені качани пшенички для розпалу дров; над вогнищем є залізний прут, на якому баски смажать печеню, а саме цей прут поволі обертається над вогнем завдяки цікавій системі ланцюшків, колісцят та камяної противаги; тут у кухні є великий буфет з мисником, на стіні якого розвішано мальовані тарілки та миски; полиці з мідними риночками та сковородками. Під стелею висить вуджене сало та пучок стручкового перцю. Серед кухонних меблів звертає на себе увагу деревляна канапа: третина її спинки посередині відкидається вбік сідала і може служити за чайний столик. Всі горшки, миски, ринки та інший посуд — аж блистять своєю чистотою, як це водиться в доброї господині. Поруч з кухнею є т. зв. офіс, всякий посуд, нпр. нецки, де баскійська жінка замішує тісто. Далі йде спальня з великим ліжком під бальдахимом із домотканої матерії біло-синього візерунку; на ліжку — покривело з тої самої матерії; взагалі умебльовано спальню з додержанням усіх дрібничок, навіть з посудиною під ліжком.

Цілий ряд кімнат відтворює своєю обстановою окремі майстерні басків, а саме, ткача, шевця, що виробляє сандалії (еспадрилі) та деревляні черевики; майстерня для виробу чоколяди, майстерня для виробу баскійських палиць (макіля). Ні в хатах баскійського селянина, ні в майстернях нема жадних манекенів, і все так упорядковано, що відвідувач музею має враження, що він опинився у правдивій баскійській домівці, господарі якої незабаром увійдуть до своєї господи чи майстерні.

Дальші приміщення музею уводять відвідувача уже в світ, що є звязаний з релігійним культом басків. Так, відвідувач насамперед входить у невеличкий цвинтар (гільґеррія) 17. ст. з нагробниками у вигляді дисків і плит, обвитих плющем. Після того входить він у невеличку каплицю еспанського стилю; біля алтаря висить вгорі модель корабля, як жертва якогось рибалки. В сумежній з каплицею кімнаті приміщено шафу з церковними ризами. На полиці тієї шафи є декілька престольних чаш із простої бляхи; ці чаші вживано за часів Великої Французької Революції на Службах Божих, які потайки відправляло баскійське духовенство, що не признало конституанти.

Далі відвідувач ознайомлюється з життям баскійських рибалок, хліборобів і виноградарів. Тут він входить у кімнати з рибальськими човнами, сітями, гарпунами та іншими приладдями для ловлі риб, з моделями китоловних суден, з моделю корабля „Вікторія", яким проводив згаданий раніш Дель-Кано, та з мапою того плавання навколо світа. Тут є велика кімната — коршма для рибалок. Поруч є кімната з експонатами, що ілюструють виріб вина в господарстві баскійського селянина. Закінчується цей відділ музею стайнею, хлівом та возівнею, де відвідувач знов переживає повну ілюзію дійсности, — нічого тут не бракує, крім живих тварин, яких тут чекають ясла, повні сіна, чи інша їжа...

Після стайні та хліву відвідувач попадає в обстанову баскійського дідича, а саме в двох кімнатах зібрано меблі з кінця 18. ст., дуже рідкий фаянс, тощо.

Останні три салі першої частини музею містять у собі експонати, присвячені баскійському спортові та мистецтву, а саме згаданій раніш грі в пельот, баскійським музичним інструментам, манекенам баскійського карнавалу та баскійського народнього театру.

Друга частина музею, т. зв. байонська секція має 10 кімнат, де знаходимо ріжні історичні памятки м. Байони, нпр. вуличний ліхтар 1849 р., герби м. Байони, ріжні памятки щодо облоги Байони англійськими військами в 1813—1814 р. р., портрети Наполеона І., велику картину з видом замку Маррак в м. Байоні за часів Наполеона І. В тому замку Наполеон І. 1808 р. мав побачення з еспанським королем Карлом IV., його дружиною Люїзою та їхнім сином Фердинандом VII. Там і відбулося тоді відречення всіх тих трьох від королівства на користь брата Наполеона І. Йосипа Бонапарта. Замок Маррак згорів 1825 р., і тепер від нього залишилися лише стіни, що мальовничо заросли плющем. Крім того, серед експонатів Байонської секції можна згадати велику релєфну мапу Байони в його теперішньому вигляді, портрети та бюсти визначних діячів, що народилися в Байоні, — між ін. одна кімната містить у собі меблі спальні визначного маляра Леона Бонна, що у свій час був стипендіятом м. Байони. Згадаю доречі, що в м. Байоні є окремий музей ім. Бонна; цей музей містить у собі, крім власних праць Бонна всю його велику збірку картин і різьб від XIII. ст. до 20-ох років XX. ст.

У Байонській секції одну кімнату займає синагога, — колись у пригороді Байони була жидівська кольонія, — а одну велику салю відведено під авдиторію, де відбуваються публичні виклади про Баскійський Музей та його збірки. Нарешті, у коридорі уділено місце історичним памяткам м. Байони у звязку з останньою світовою війною 1914—1918 р. Тут знаходимо плякати чеських легіонерів, які в жовтні 1914 р. в м. Байоні складали присягу при прапорі, що його піднесли їм пані м. Байони; бюст Т. Масарика, портрети полк. Стефаніка, Е. Бенеша і т. п.

Баскійським Музеєм управляє окремий комітет, на чолі якого стоїть п. Буассель, віцепрезидент Союзу Науки, Літератури і Мистецтва. Комітет провадить широку пропаганду про завдання та діяльність музею за допомогою живого і друкованого слова. Так, Комітет видає „Бюлетень" та книжки, присвячені збіркам музею; організує прилюдні виклади, улаштовує екскурсії за кордон для ознайомлення чужинців з життям баскійського народу. До цього часу Комітет улаштував екскурсії, між ін. до Льондону, Барсельони і Букарешту, де баски демонстрували свої гри, пісні, народній театр і т. д. Слід додати, що музей має багату бібліотеку, яка дозволяє задовольняти численні запити, що надходять до музею.

Завдяки всьому цьому Баскійський Музей в Байоні ввесь час доповнюється новими експонатами, що їх приносять йому в дарі баски, французькі та еспанські, як і ті, що залишили рідний край і виеміґрували до Америки.

Багацтво Баскійського Музею в Байоні, його надзвичайний лад і наочність та подивугідна діяльність управи залишають в душі кожного відвідувача музею нестертий слід.

Можна лише побажати, щоб і наші реґіональні музеї, скромні своїм приміщенням і обстановою, виявляли в своїй організації та діяльности ту саму любов до рідного краю, яка так характеризує організацію Баскійського Музею в Байоні.

Камбо, 17. V. 1937. Ст. Сірополко.

Справа адвокатської ординації.

В минулій буджетовій сесії сойму внесено урядовий проект нового закону про устрій адвокатури, що вводить деякі основні зміни у дотеперішній зуніфікованій адвокатській ординації з 1932 р. Новий законопроект передбачує введення шляхом розпорядку міністра справедливости „нумерус клявзус" при впису на листу адвокатських аплікантів і адвокатів на території цілої держави, або тільки в деяких округах. Передбачено теж в проекті трилітню примусову судову безплатну практику для адвокатських аплікантів перед дволітньою практикою в адвокатській канцелярії. Таким чином доплив до адвокатури залежав би виключно від президентів апеляційних судів, що на практиці сучасного життя в Польщі відчула би болючо непольська адвокатська аплікантура, передовсім жиди і українці.

Над внесеним у соймі проектом закону почала вже наради соймова правнича комісія, але обговорила і вирішила зі значними змінами тільки кільканацять перших статтей, бо в міжчасі прийшло замкнення соймової буджетової сесії.

18. ц. м. оголошено президентський декрет про скликання надзвичайної соймової сесії, з вичисленням тих справ, що їх вона має вирішити. Між ними нема проекту про нову адвокатську ординацію, як теж і новелі про кодекс карної процедури зі скасуванням судів присяглих в Галичині. Оба проекти прийдуть під дальші наради сойму щойно в грудні ц. р. в часі звичайної буджетової сесії і їх вирішення слід сподіватися найскорше з кінцем ц. р., або аж в січні чи в лютому 1938 р. і тоді вони увійдуть в життя після оголошення їх у „Віснику Законів".

Концерт Любки Колесси в Берліні.

(Від нашого кореспондента).

Берлін, у травні 1937.

І цього року виступив столичний Берлін з багатою мистецькою програмою, уладжуючи тепер уже традиційний „Мистецький Тиждень", розложений по старій традиції теж на кілька тижнів квітня і травня.

Особливо дбайливо підготовлено участь заграничних, не-німецьких мистецьких сил, між якими знайшлися найвизначніші сили міжнароднього мистецького світа. Що між ними була і наша славна землячка, Любка Колесса, не подивується ніхто, хто знає, як її високо ставлять і люблять берлінці, зокрема берлінські мистецькі кола.

І так дня 11-го травня відбувся в романтичній люксусовій обстанові прекрасної королівської палати „Монбіжу" окремий фортепіяновий концерт нашої пяністки, що знову мала великий та заслужений успіх між тими небагатьома вибранцями (замкова саля не дуже велика), що в святочних одягах і настроях мали щастя любуватись її артистичною грою, та у вибагливої берлінської критики, що й цим разом не щадила суперлятивів.

Зрештою передаємо ще голос нашому музичному співробітникові Марк. Л-ому:

Розсипаються перлисті тони, каскади акордів, розколихуються хвилі гармонії, море звуку. Задивлені, заслухані, забуваємо за життя. Зникає земля, зявляється світ візій і наше „я", чи то душа, летить у простори... А там, на блідих хмаринках, чарівна німфа вже до танку стає — а фавник на дузі сидить, він до танку їй приграває. Летять із сопілки ці тони ніжні, хвилинами весняні, дитячо наївні, то знову призадумані, мелянхолійно сумні... Але що це? Що це за звуки, може дзвони? Чи не великодні, радісні? Ні, це похорони. Зближаються здалека рівномірною ходою, і всюди біль, сум, жаль, лишають за собою. Вже затихають. Тишина! — Загула буря оплесків, що це?

Це вже земля? Так... затихли останні акорди „Похоронного маршу", пасажі з Фінале і наша пяністка, осяяна сотками палаючих свічок двірського свічника, стоїть похилена в поклоні перед слухачами. Так, це вже не віртуозність, це правдиве обличча мистецтва. Вжитися у всі скалі людських почувань радости, смутку, втіхи й болісних зідхань. Скільки-ж разів приходиться почути варіяційний твір оп. 13. Шумана, симфонічні етюди, присвячені Стерндаль Беннет? Скільки Шопена вальси дес-дур, гес-дур, Прелюд б-моль, Анданте спіянато і Польонез ес-дур, сонату б-моль (з похоронним маршем)? Певно багато! Але скільки разів приходиться дійсно відчути, пережити ці твори так, як їх мусіли переживати слухачі, слухаючи незрівняної гри нашої пяністки? Ах, небагато!

Спільний вимір кари
для Р. Мигаля та Е. Качмарського.

Перед трибуналом окружного суду у Львові відбулася в понеділок 24. ц. м. розправа у справі спільного виміру кари Романа Мигаля та Евгена Качмарського, які, як відомо, виступали як підсудні у варшавськім процесі за вбивство мін. Перацького. Варшавський суд засудив Евгена Качмарського на 12 літ і Р. Мигаля теж на 12 літ вязниці, — обох за участь у вбивстві мін. Перацького.

В літі 1936 р. ці самі підсудні разом з іншими ставали перед львівським судом присяглих, який засудив Романа Мигаля за вбивство студ. Бачинського та інші справи на кару досмертної вязниці, а Евгена Качмарського теж за справу студ. Бачинського, за справу атентату на ком. Кособудського та інші на кару 15 літ вязниці.

Трибунал по нараді під проводом судді Бендашевського вимірив обом засудженим таку спільну кару: Романові Мигалеві — досмертну вязницю, Евгенові Качмарському 15 років вязниці. Мигаль утратив громадянські права на завжди, Качмарський на 10 років.

На розправі обвинувачував віцепрок. Кун, засуджених боронили оборонці д-р П. Евин і д-р І. Яримович. Засуджених Р. Мигаля та Е. Качмарського на салі розправи не було.

——o——

Свято Чорноморської Фльоти.
НАВЯЗАННЯ НИТКИ ДО СВІТЛОЇ ТРАДИЦІЇ.

Заходом комітету українських студентських організацій у Львові відбулося в неділю 23. ц. м. Свято Чорноморської Фльоти в салі Театру Ріжнородностей. Добре підібрана програма та ще краще її виконання і прегарні декорації арт. А. Малюци творили гармонійну цілість і залишили незатерте враження. На жаль, і цього року на це свято не міг приїхати б. ляйтнант української чорноморської фльоти С. Шрамченко, щоб поділитись з приявними своїми враженнями з наших визвольних змагань, коли то чорноморська фльота вивісила на своїх щоглах українські прапори. Тому й відпала перша точка програми. Всеж таки цей радісний момент з недавньої нашої історії приявні могли уявити собі, дивлячись на оригінальні і гарно виконані декорації кисти арт. А. Малюци, на яких гордо спиналась у гору вежа панцирника з дулами гармат та двома державними прапорами української чорноморської фльоти. На їх вид — правда, на полотні — живіше забилося серце в кожного приявного, що і нам удалося підчас визвольних змагань вязати вже нитку зі світлою історичною традицією могутньої великодержави наших князів, коли то по Руськім Морю плавали наші вої ни з кн. Олегом прибивати свій щит на воротах Царгороду — на знак перемоги над гордою Візантією. Бадьора пісня „До моря“ Кишакевича, що її відспівав мужеський хор студентів Богословської Академії, під орудою студ. В. Якубяка зміцнила лише святочний настрій. Він степенувався ще більше підчас добре обдуманої і гарно виголошеної промови ред. В. Качмара, якої провідна думка така: народи, що панують над морями, не є рабами. Дуже добрим доповненням цієї першої частини було фортепіянове сольо студ. Володимири Михайлівської, яка відограла: Українську рапсодію М. Лисенка, Прелюдію Фіс В. Барвінського і прелюдію Ес Л. Ревуцького.

Другу частину свята започаткував виступ студ. Я. Придаткевича зі сильним баритоновим сольом, який відспівав у супроводі фортепіяну дві пісні: „Ой чогож ти почорніло, зеленее поле?“ Т. Шевченка—М. Лисенка і „Тече вода в синє море“ Т. Шевченка—Заремби. Подобалася теж деклямація п. Ю. Савицького „У Севастополі“. Не менше вдатний був виступ смичкового квартету у складі: Цісик, Согор, Бепезовський і Затетуу з у складі... дорожний, які відограли оп. 27 Е. Гріґа. По чердоговім виступі хору студентів богословів, що відспівав пісню „Українське Чорне Море“ В. Завадовича-Нижанковського, виставлено інсценізацію поеми „Гамалія“ в укладі м-ра В. Ковальчука в супроводі хору чит. „Просвіти“ на Знесінні під управою студ. Я Шуста. Свято закінчилося відспіванням національного гимну. Жаль лише, що публика не виповнила салі. Х.

——o——

Румунський престолонаслідник у Варшаві.

Ниві (понеділок) в 9. годині приїхав з Берліна до Варшави румунський престолонаслідник, великий воєвода Михайло; на двірці повитали його мін. Бек, віцемін. Шембек, віцемін. ген. Глуховський і представники дипломатії, війська та міської управи. Кн. Михайло замешкав у замку як гість през. Мосьціцького.

——o——

Свячене у Львові.

НА ЖОВКІВСЬКІМ ПЕРЕДМІСТІ

Дуже скромно випало цьогорічне свячене трьох найповажніших установ Жовківської дільниці. Ледви яких 50 осіб, членів чит. „Просвіти“, кружка „Рідної Школи“ та „Союзу Українок“ зібралось у салі місцевої читальні. Сніди посвятив о. А. Каштанюк, вказуючи на велике значіння сили ої віри в кожному ділі. З черги привитав членів і гостей голова читальні, адвокат д-р Іван Яримович. Опісля промовляв ще ред. Роман Сливка, підчеркуючи, що тільки власною пильною працею, без вичікування на чуда, може Жовківське добитись оздоровлення свого життя та власної домівки.

Ролю господинь перебрали на цьому вечорі пані із кружка „Союзу Українок“ і вивязались із цієї ролі зовсім добре.

У „БРАТСТВІ ДОБРОЇ СМЕРТИ“ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. О. НИКОЛАЯ.

Одночасно відбувалося у цій самій дільниці ще друге свячене, що його уладжувало „Братство Доброї Смерти“ при княжій церкві св. о. Николая під проводом свого пароха о. В. Лончини. Свячене випадало у празничний день перенесення мощів св. Николая, тому перед полуднем цього дня відправив о. Ір. Назарко ЧСВВ. торжественну Службу Божу, підчас якої відбулося посвячення чаші-пушки, що її перед двома тижнями підчас вломур до церкви св. Николая злодії спрофанували. Відповідну проповідь виголосив о. кан. Лужницький. Вечором відбулося у спеціяльно винайменій салі спільне свячене для всіх братчиків. У свяченім взяло участь поверх 100 осіб. Сніди посвятив о. парох В. Лончина, який теж виголосив відповідну до хвилини промову. М. ін. промовляв також суддя п. Білинкевич, який підкреслив, що Братство повинно подбати конче про власну домівку і тому повинно вжити всіх заходів, щоб відкупити камяницю товариства „Русская Матица“ при вул. Жовківській ч. 28, яка межує з церквою і не допустити до того, щоб вона перейшла в чужі руки. Промовляли ще пп.: М. Сидорак (диригент хору), Осип Костюк та Іван Козеняк, який заініціював збірку між присутніми на „Рідну Школу“. Ця збірка дала 10 зол. Годиться ще підкреслити, що було це перше свячене цього братства, уладжене без алькоголю, щоб таким чином ушанувати память пок. митр. Й. Сембратовича. Цей справді радісний і бадьорий вечір закінчили присутні відспіванням національного гимну.

При кінці одна замітка: На майбутнє порозумітися, щоби в одному дні і в одній годині ініціятори ріжних імпрез цієї дільниці дини не відбувалися 2 однакові імпрези у такій бідній дільниці.

НА ЛИЧАКОВІ.

Заходом кружка „Р. Ш.“ ім. кн. Льва і при співучасти всіх українських товариств на Личакові відбулося спільне свячене в неділю 23. ц. м. у власній домівці при вул. Крупярській ч. 15. Сніди посвятив о. Новосад і члени товариств та запрошені гості засіли до столів. Привагідну промову виголосив дир. О. Радловський. Мила гутірка затягнулася при співанні воскресних і народних пісень до 10. год. вечором. Опісля відбулася товариська забава.

НА СТАРІМ ЗНЕСІННІ.

Як кожного року, так теж і цього року уладили громадяни Старого Знесіння (читальня „Просвіти“ і церковне братство) під проводом свого голови й пароха о. Володимира Харини традиційне свячене, яке зібрало рекордове число присутніх. Більше як 150 осіб засіло до спільної трапези під голим небом на подвірі п-ства Куртяків.

Сніди посвятив о. Харина, який теж привитав усіх присутніх та представників поодиноких установ і преси. У своїй промові звернув бесідник увагу старознесінським громадянам на потребу підтримки тамошньої захоронки, яку щойно перед тижнем удалося по важких трудах відновити.

Переведена збірка на знесінську захоронку принесла понад двацять зол. Свячене тривало від год 7. до 9. вечором і відбувалося серед направду привітливого та щирого настрою. Після свяченого забавлялась молодь до пізної ночі танцями.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Голівудський сотник і його ґвардія, авта зірок та пси — приятелі.

Одна фільма „Шаржа легкої бриґади" вистачила, щоб такий собі пересічний чоловічок, як фон Опель, член австрійської шпадової дружини на Олімпіяді, що від 1932. р. безуспішно пробував щастя у фільмі, став раптом відомою особою в Голівуді.

Саме він вичитав в якомусь часописі, що багато статистів підчас шаржі кавалерійської бриґади було ранених. Причиною була недостача відповідного тренінгу. Тоді спритний сотник кіноюти впав на думку створити й вимуштрувати в Голівуді відділ вояків. Клопоту із цим не було. Він знав цілі сотні статистів, з яких вибрав 150 молодців у віці від 22—27 літ. Всі вони радо пішли під прикази фон Опеля, який вивчив їх вояцької муштри у стилі кожної держави, познайомлюючи свою сотню із давньою та теперішньою воєцькою заправою. По вивченні впоряду в 27-ох мовах за 3 місяці „голівудське військо" було готове до праці. Недавно представляли вони америк. вояків із кольоніяльної доби у фільмі „Чарівниця зі Салему", німецьке військо у фільмі на основі Ремарка п. з. „Поворотна дорога", у фільмі „Пані Валєвська" із Ґретою Ґарбо — польських уланів, та в пєсі „Райська птиця" — еспанських вояків. Сьогодні вже ніяка баталістична фільма не може обійтися без ґвардії фон Опеля й кіновиробництва просто видирають собі її з рук. Таким чином фон Опель заробляє тижнево 250 долярів, а його вояки по 10—25 долярів за перепрацьований день.

АВТА ФІЛЬМОВИХ ЗІРОК.

В ніякому місті не найдете стільки гарних та привабливих лиць, як у Голівуді. По бульварі довгим шнурочком тягнуться люксусові авта від Роль-Ройсів починаючи та кінчаючи на пристаркуватих Фордах. „Більші" зірки мають по два а то й три самоходи: один святочний, а другий на „будень" до праці. Джон Кровфорд, Норма Шірер, Воллес Бірі та Роберт Тейльор мають спортові, білі „Форди" до праці, а на свято проходові чорні „Кадиляки". Вілієм Повел та Бетті Дейвіс мають Роль-Ройса а Ґрета Ґарбо має тільки одне авто: „Лінкольна".

СОБАКИ ЗІРОК.

Найдорожчі хіба в цілому світі пси найдете в Голівуді. Кожна зірка має по кілька собак, кожна статистка свого пса-приятеля. Чим славніша акторка, тим її пси мусять бути рідкішої, дорожчої раси. Годі уявити собі вродливу вибраницю десятої Музи ранком на проході без товариства чотироножного приятеля. А може кому цікаво довідатися, яких собак мають окремі „слави" Голівуду? Джін Гарльов має ямника та бернарда, Мирна Льой — двох шотляндців, Клерк Гейбл — аж трьох біленьких сетерів, Джон Кровфорд ямника, Роберт Тейльор сетера, Гарольд Льойд дога, Олівія де Гевіленд хорта і т. д.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Найориґінальніші обезпечення.

Одно з американських обезпеченевих товариств опублікувало незвичайно цікаві дані про ріжні роди обезпечення. Справді деякі обезпечення не тільки дивні, але й дивовижні.

Якийсь мешканець Ню-Йорку обезпечив від атмосферичних впливів гробницю своєї жінки. На випадок, колиб буря, громи, чи дощі знищили гробницю, товариство мало заплатити клієнтові премію і відшкодування.

Про те, як один власник рибного ставу обезпечив свій став на випадок... пожежі, ми вже писали. Він боявся, щоб підчас пожежі дому (таке вже йому було трапилось) пожежна сторожа не випомпувала сикавками всієї води зі ставу.

На випадок сильних весняних дощів дирекція одного кіна в Шікаго обезпечила публику на зарезервовані парасолі. В магазині кіна приготовили кілька тисяч парасоль, що їх мали видати гостям на випадок зливного дощу. Належитість за парасолі мала платити обезпеченева спілка. На щастя весняний час дощів проминув без більших злив, так, що обезпеченеве товариство не потребувало виплачувати більших сум. Добре на тому вийшла теж дирекція кіна, бо в кожний хмарний день люди заповнювали по береги кіно, бо всі надіялися, що в разі дощу дістануть безплатно модну парасолю

—o—

Прадід кн. Віндсору теж зрікся престолу.

У двацятих роках минулого століття, князь Олександер Віртемберський наслідник віртемберського престолу заявив своєму дідові князеві Вільгельмові (Віртемберг був тоді князівством), що він рішив оженитися з баронесою Кльодиною фон Редей, особою хоч і шляхотського та не королівського роду. На такий мезалянс князь дідо не погодився, тож молодий наслідник престолу пішов шляхом, який йому показувало серце: відрікся всіх прав до престолу і подружився зі своєю коханою. З цього подружжя вродився син Франц, який дістав титул князя текського. Він оженився з англійською княжною Марією-Аделяйдою, донькою князя Кембріджу. Їм уродилась донька, яку назвали Вікторією Марією. Це нинішня англійська королева вдова Мері, мати князя Віндсору.

Із цієї короткої історії ясно, що Едвард VIII. який відрікся престолу для своєї коханої, пішов слідами свого прадіда.

Двобій на... бороди.

Ріжних способів уживали досі люди до двобоїв. Колись рішав про справу чести меч, або шабля, згодом пістоль, або т. зв. американський двобій. Зовсім новий ориґінальний спосіб полагоди спірних справ винайшли 2 япошці з Токіо, які звели двобій... бородами.

До цього двобою стanули не тільки обі спірні сторони, але й секунданти, які звязали своїм клієнтам руки на плечах та пильнували, щоб один противник другому не перекусив зубами горла, або бороди. Цілу годину тривав бій і оба противники завдали собі дошкульні рани на лиці ударами борід. Зокрема один із них давався противникові у знаки, бо мав гостру й висунену до переду бороду. Він теж вийшов правдивим переможцем цього ориґінального двобою. По закінченні двобою подали собі оба суперники на знак згоди руки й поїхали разом із свідками до ресторану. Та ні переможець ні переможений не могли нічого пити, ні їсти, бо долішня частина лиця так сильно запухла й боліла, що ніодин із них не міг навіть кусник страви проковтнути, ні ложки води випити.

—o—

Сопілка пожежним сиґналом.

До половини травня ц. р. вживала альбанська пожежна сторожа сопілки як пожежного сиґналу. Коли хтонебудь почув серед ночі голос сопілки, знав, що десь вибухла пожежа. Серед тихої ночі полошили тужні звуки сопілки мешканців, зганяли їм сон з очей та будили цілі села й міста. Ніжні звуки заповідали страшне стихійне нещастя, яке знищило людське майно та життя. З цього приводу траплялися дуже часто неприємні непорозуміння, бо сільські хлопці надуживали іноді на сопілках пожежних сиґналів.

Щоб на будуче виминути таких поганих непорозумінь влада приказала змінити пожежний сиґнал сопілки на інший. Тепер пожежні сиґнали даватимуть в Альбанії фабричні сирени, або спеціяльні пожежні свиставки. Крім цього мешкання кожного члена пожежної сторожі получили з дижурним командантом окремим телефонічним каблем. Таким чином у кожній хвилині можуть дати телефонічно пожежний сиґнал.

—o—

КІЛЬКО МОЖНА ЗА ГОДИНУ ЗІСТИ.

Справді ориґінальний заклад зробило кількох бувальців одного ресторану в Ліль. Одного вечора довго дискутували вони над тим, скільки страв може чоловік за годину зісти. Один із присутніх, який мав незлий апетит, заявив, що зробить пробу, щоб переконатися, кілько може людина зісти за годину.

Йому подали тільки такі страви, які він найбільше любив. За годину зів цей „жерун" три порції гусячої печені, кільограм гусячої смаженої печінки, два кільця ковбаси, 6 пайок хліба і випив при цьому 3 літри вина. Не наситений ще заявив своїм товаришам, що міг би ще багато більше зісти за годину. З уваги на те, що замовлені страви платили товариші, він їв найліпші свої присмаки.

—o—

ПЕРЕГОНИ ЖАБ

Марк Твайн прославив місто Каляверас, написавши оповідання про „Знамениту жабу-скакунця з Каляверас". Щоби вшанувати відповідно память великого гумориста, мешканці цього міста уладжують кожного року змагання жаб. Оноді закінчилися девяті з черги змагання, на яких було 25.000 людей. Участь у змаганнях брало 500 „змагунок", яких привезли з ріжних сторін Злучених Держав. Перемогла спеціяльно витресована жаба „Емет Дельтон" яка осягнула трьома скоками 4 м. і 6 цм., побивши одночасно „світовий рекорд" поставлений в Каляверасі ще в 1932 р. Друге місце заняла жаба „Кільоват", третє жаба „Вогонь"

—o—

ПРОМІННЯ СМЕРТИ.

Марконі заявив римському кореспондентові „Дейлі Експрес", що він розчарувався „промінням смерти" й рішуче закинув дальші спроби над тими проміннями:

— Після кількох літ важкої праці — заявив він англійському журналістові, осягнув я те, що мої апарати вбивають лиш на віддаль 1 м. Я переконаний, що кращих вислідів, як нпр. застосування „проміння смерти" до воєнного вжитку — не можу осягнути і що дальші спроби булиб даремною витратою часу.

—o—

ВЕЛИКИЙ СУМ У СІНҐ-СІНҐ.

Відому американську вязницю Сінг-Сінг захопив тепер великий сум, бо найкращий грач цієї вязниці в бейсбол покинув вязницю.

Цей грач був правдивими „гордощами" вязниці. Тепер на підставі амнестії звільнили його з вязниці. Він називається Бляцат і був засуджений ще в 1919 р. на смерть на електричнім кріслі за вбивство. Цю кару замінили йому на досмертну вязницю, а тепер зовсім його звільнили. Ціла вязниця любила дуже цього грача. Його звільнення викликало сум, бо тепер дружина Сінг-Сінг програватиме без свого найкращого грача всі змагання. Зате Бляцат тішиться своїм звільненням і хоче почати нове життя.

ПОДОРОЖ НЕГУСА ДО ТУРЕЧЧИНИ.

До Царгороду наспіла вістка, що в червні приїде туди б. негус Гайле Селясіє. Негус відвідає ріжних політичних діячів. Тамошнє товариство Приятелів Ліги Націй уладжує з цієї нагоди святочні сходини, на яких має промовляти Гайле Селясіє. З негусом виїде на схід теж його донька.

Колись кожний крок негуса вважали важною політичною подією, а його портрети містили часописи на перших сторінках. Згодом портрети появлялись ще іноді на останніх сторінках між анонсами, а нині вістку про його ексцентричну подорож можна вже хіба подати на сторінці без по-

Пресова конференція

у львівському маґістраті.

З ініціятиви президента міста д-ра Островського відбулася в суботу 22. ц. м. у львівськім маґістраті пресова конференція у справі культурно-освітньої та господарсько-суспільної студії. Відповідні реферати виголосили д-р Школзінський, голова організ. комітету, голова студії Блажевський та управитель цієї студії д-р Баран.

Після рефератів почалася дискусія, у якій підкреслювано конечність збільшити пропаґанду цієї студії серед молоді, яка матиме по закінченні цього курсу запевнену працю (очевидно: поляки в польських установах).

У жовтні починається третій шкільний рік цієї студії. Українці спеціяльного зацікавлення для цієї студії не мають, бо у нас працю такої студії виконують уже віддавна ріжні курси просвітніх та рідношкільних працівників і курси для хліборобського вишколу.

Конференція трівала одну годину.

—o—

Поклін великому подвижникові відродженецького руху.

Академія в честь Митр. Йосифа Сембратовича на площі Сокола-Батька.

Українське Протиалькогольне Т-во „Відродження" у Львові вшанувало память повного посвяти діяча на народній ниві, галицького митрополита **Йосифа Сембратовича**, який рішив був вирвати український нарід зі страшного налогу пиянства та вивести його на ясний шлях тверезости. „Відродження", як спадкоємець великого діла Покійного, уладило в неділю 23. ц. м. вдатну академію в його честь на площі Сокола-Батька. Її започаткував голова Т-ва „Відродження" **м-р М. Ценко** добре обдуманою промовою про заслуги митрополита Й. Сембратовича та про завдання Т-ва „Відродження". По дефіляді членів „Відродження" зі Львова перед членами Головної Ради Т-ва і по виступі хору ремісників, що під проводом п. **М. Антоновича** відспівав відому пісню „Засяло сонце" Недільського на площу приїхав самохід з **митр. Шептицьким**, якого приявні привитали овацийно. Зараз після того відбулася ще раз дефіляда членів Т-ва „Відродження" перед митроп. Шептицьким і членами Головної Ради, що окружили Достойного Гостя. Владика живо цікавився виступами хорів та вправами соколів і своїми враженнями ділився з проф. І. Раковським, головою Н. Т. Ш. та заслуженим протиалькогольним діячем, якого запросив до свого самоходу.

З черги виступив хор учеників Малої Семинарії, що під проводом п. М. Антоновича відспівав дві пісні: „Ой, зза гори чорна хмара" Леонтовича і „Діброва" Котка. Слабі голоси обох цих хорів губилися зовсім на великій площі. Зате виступи добре зіспіваних хорів: студентів богословів під проводом студ. Якубяка і „Бандуриста" під проводом дир. Плешкевича зробили на всіх могутнє враження та збирали голосні оплески. Хор студентів богословів відспівав „Народнім лицарям" О. Безкоровайного та лемківську пісню „Овце моя, овце" Ф. Колесси, а хор „Бандурист" відомі пісні: „Золоті зорі" Федьковича-Нижанковського та „Огні горять" Шевченка-Воробкевича.

Решту точок програми виповнили члени та члениці Сокола-Батька вправами на приладах та вивели танок „Запорожець". І так 2-ий рій членів виступив із вправами на високій поручні. Вісімка руховиків виконала добре по 2 обовязкові вправи та одній довільній. На виріжнення заслуговує п. Лебіщак. Вправи виконано з великим естетичним смаком. Опісля 1-ий рій руховиків виконав складанку вправ на дручнику. Тяжкі вправи викликували захоплення публики. До найкраще виведених вправ слід зачислити вправи члениць на високо-низькій поручні. Виконано прецизно та з бравурною відвагою вправу, (олімпійську та довільні), деякі з них дуже тяжкі й небезпечні, як підколіннє „сальто", „Тосі". Цей відділ показав нам, що наше жіноцтво теж іде до кращої мети, як і західньо-европейське жіноцтво. „Запорожці" (вісімка) вбігли на естраду як вихор і вилетіли мов вихор. З ґрацією відгуляли вони цей гарний мужеський, повний темпераменту танок. На закінчення рій соколів задемонстрував тяжкі долівкові вправи. Тут виявилася ціла праця над виробленням гнучкости та скорої орієнтації.

Дуже добре випала теж інсценізація „Напередодні 1848. р." у виконанні учеників школи п. Л. Кривіцької. Вкінці хор „Бандурист" відспівав гарний відродженецький гимн Кишакевича, а публика разом з хором національний гимн.

До вправ і підчас перерви приграгала дута орхестра з Винник. Слід згадати, що це свято звеличав своєю присутністю також Преосв. Кир Іван, професори Богословської Академії, о. прал. Л. Куницький, голова Н. Т. Ш. проф. І. Раковський, голова „Рідної Школи" дир. Д. Коренець, голова Сокола-Батька інж. Хроновят, дир. А. Палій та інші визначні громадяни. Свято залишило якнайкраще враження. Видців до 2.000.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між нами. — Коран.

Плоди першої декади.

Перші десять днів тягнення четвертої кляси трицятьвосьмої Клясової Льотерії принесли багаті плоди у формі численних і великих виграшів.

В цім часі впали дві вигри по 75.000 золотих на числа: 72737 у Перемишлі і 84967 у Лодзі. Власниками поодиноких чверток цих льосів були робітники, ремісники, вчителі та урядовці.

По 50.000 золотих виграли разом пять чисел, а саме: 103949, 31656, 31656, 39291, 24518 і 172413.

Одна з чверток останнього числа була власністю п. **Пелагії Стодольної** з Дзялдова.

Із шістьох вигр по 30.000 золотих треба згадати число 167310, якого власничкою є п. **Володислава Таранівна**, домашня працівниця при вул. Сенкевича 1. м. 26 у Варшаві.

Що химерна богиня Фортуна обдаровує прихильністю тих, які дотримують її вірности, доказує такий випадок:

Пан Йосиф Порвол, син селянина з повіту рибницького на Горішньому Шлеску приїхав до Варшави шукати праці. Десятьгектарове господарство не могло виживити його великої родини, на яку зложилося крім батьків, девятеро дітей — пять доньок і чотирьох синів.

Приїхавши до столиці п. Порвол поступив дуже відважно: за всі свої малі засоби, такі мізерні, що мусів продати останнє убрання, купив цілий льос до першої кляси біжучої Льотерії. З великим трудом дійшов до четвертої кляси і тут у девятім дні тягнення впала на його льос ч. 63475 вигра 10.000 золотих. Чим є ця сума для п. Порвола найкраще зрозуміють ті, які так само як він не мають постійної праці і мусять жити з непевного заробітку.

Пан Порвол задумує сплатити виграними грішми свою рідню і перебрати господарство на себе.

В дні 31. ц. м. відбудеться льосування головної вигри у висоті міліона золотих. Хід тягнення будуть надавати в радіо.

Крім цього в колесі лишилися ще вигри по сто тисяч і сімдесятпять тисяч, пятьдесять тисяч золотих і багато інших.

Арештували вбивників Ясінських?

Львівські вечірні часописи принесли вістку, що на терені рогатинського повіту арештували **вбивників Ясінських** з Белзця (Золочівщина). Львівська поліція заявила нам, що покищо не може у цій справі дати ніяких інформацій.

—o—

Закарпаття.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ПИСЬМЕННИКА С. ЧЕРКАСЕНКА.

Заходом Т-ва українських письменників і журналістів в Ужгороді при участи пластунів відбулася 22. ц. м. академія в честь письменника С. Черкасенка з приводу його 60-ліття в салі учительської мужеської семинарії. Програма академії була така: продукції хору до слів С. Черкасенка у виконанні хору пластунів і хору „Бандурист", святочна промова о. дир. А. Волошина, монольоґ з „Вечірнього гостя" та вистава пластунів жарту на одну дію С. Черкасенка „Сміх".

ВПИСИ ДО ҐІМНАЗІЇ ОО. ВАСИЛІЯН В УЖГОРОДІ.

За дозволом шкільної влади оо. Василіяни в Ужгороді відкривають з днем 5. вересня ц. р. клясичну ґімназію з грецькою мовою від V. кл. Ґімназія матиме право прилюдности від самого початку. В 4-ох нижчих клясах програма навчання буде така сама, як у державних реальних ґімназіях так, що перехід учеників з одного типу до другого буде відбуватися без трудощів. У шкільнім 1937/38 р. оо. Василіяни відкривають І. і ІІІ. клясу, а на випадок відповідного числа зголошень до ІІ. кл. відкриють теж і цю клясу. Директором ґімназії буде відомий наш педагоґ п. Андрій Алиськевич.

МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ БОЛЯК І ЧЕСЬКА ВЛАДА.

Із закарпатської преси довідуємося, що чсл. міністерство освіти затвердило до шкільного вжитку чергову російську книжку: „Грамматика русскаго языка для среднихъ школъ въ Подкарпатской Руси" Сабова (І. вид. з 1924 р.), не зважаючи на протести всього народовецького учительства і соток народовецьких установ. Майже одночасно з цим прийшла до нас друга вістка: народовця Лацанича, що мав заступати дотеперішнього спікера кошицької радіостації, москвофіла Чепинця, який говорив огидним язичієм і профанував нашу мову, в останній хвилині дирекція чеського радія, під впливом москвофільських протестів, не затвердила.

СМЕРТЬ „ЧУДОТВОРНОГО" РАБІНА В МУКАЧЕВІ.

Дня 12. травня ц. р. в год. 3. рано помер у Мукачеві „чудотворний" рабін Лавар Шпіра, який був провідником жидів-ортодоксів. Хоч його поховали ще того самого дня в 5-ій год. пополудні і багато жидів не могло так швидко приїхати, все-ж таки в похороні взяло участь коло 17.0000 жидів з ЧСР, головною з Підкарпаття. З Мадярщини приїхали жиди окремим поїздом. Багато жидів з Галичини мусіло залишитися на кордоні тому, що не могли на швидку руку подбати за пашпорти. Тому плакали і ридали мов діти, що не можуть явитися на похорон. Рабін Шпіра нездужав від довшого часу на пістряка. Походив зі старої родини рабінів з Галичини. До Мукачева приїхав 10-літнім хлопчиною. Залишив величезну, цінну жидівську бібліотеку, що складається з 10.000 томів. Як рабін виступав проти всякого поступу, проти сіоністів, проти жидівської ґімназії в Мукачеві і за непослух кидав клятви на своїх противників. З відомим „чудотворним" рабіном Рокахом з Белза вів теж завзяту боротьбу. Тому в Мукачеві жиди діляться на два табори: шпірівці і рокахівці. По смерти Шпіри жиди вибрали негайно його наслідником згідно з завіщанням його зятя, 23-літнього Рабіновича, що кілька років тому оженився з одиначкою Шпіри Фрімою. Рабінович походить також з одбатської родини в Галичині.

—o—

Відгомін погрому жидів у Берестї.

КАРА НА СТАРОСТУ І НАЧАЛЬНИКА ВОЄВІДСТВА. — ДВОГОДИННИЙ ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ СТРАЙК ЖИДІВ.

В суботу 22. ц. м. Польська Агенція Телеграфічна оголосила офіційний комунікат:

У звязку з останніми подіями, що трапилися дня 13. травня ц. р. у Берестю, голова ради міністрів і міністр внутр. справ ген. Славой-Складковський наказав дня 21. ц. м. припинити в чинностях старосту берестейського повіту Фр. Черніка та переніс начальника суспільно-політичного виділу поліського воєвідства в Берестю до Новгородка за неправдиве інформування вищих властей та брак рішучих наказів, щоб здушити в зародку заворушення в місті. — Нових ексцесів допустилася польська молодь проти жидів у Барановичах.

Жидівська преса пише, що американська преса посвячує багато уваги останнім протижидівським подіям у Польщі, головно трагічним подіям у Берестю. 11 великих американських щоденників помістило вступні статті на цю тему. — — У Берестї веде слідство міністеріяльна і судово-слідча комісія, окремо головний командант державної поліції ген. Кордіян-Заморський.

На знак протесту проти подій у Берестю всі жиди в Польщі уладили в понеділок 24. ц. м. 2-годинний протестаційний страйк. У Львові завмерло на дві години торговельне життя, бо майже всі крамниці були замкнені

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільк:: у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмараґд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмараґд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 10-10

— **Федь Триндик** видав книжку гумору й сатири п. н. „Літературні пародії" (шаржі, епіграми, гуморески). В цій збірці спародіованих 19 письменників і поетів з останніх років. Книжку— в ціні 80 сотиків — можна набути у всіх книгарнях, а теж замовляти на адр.: В. Гірний, Львів, Кошарова 10., (присилаючи 1 зол. на кошти книжки й пересилки). Кольпортерам значний рабат.

— **Селяни-кооператори відвідують Львів.** Кооперація з Камінки Струмилової улаштувала прогульку селян кооператорів до Львова при участи 102 осіб. Через два дні 21. і 22. ц. м. під проводом службовиків РСУК прогульковці відвідали наші кооперативні централі, промислові підприємства, культурно-освітні установи, старинні церкви, музеї і т. д. На спільним чаю, в якому взяли участь представники львівських установ, привитав гостей сенатор О. Луцький. Серед милого настрою, пісень і промов представників установ і селян перевели прогульковці кілька годин вечора. Треба щиро витати організацію таких прогульок села до міста, коли наші селяни не жалують ані гроша ані труду, щоби пізнати життя наших організацій в центрі.

— **Зїзд перших матуристок гімназії в Станиславові (1927—1937).** Цього року в м. червні припадає десятиліття нашої і загалом першої матури Р. Ш. гімназії в Станиславові. Прохаємо товаришок зголошуватись уже тепер на цей Зїзд, щоб можна устійнити точний речінець. Сподіємося, що з нашої „вісімнацятки" не знайдеться ніодної, яка не відгукнулася би на наш зазив. Орися Біленкевич-Гошоватюк; Дарка Макогон-Полотнюк. Зголошуватись на адресу: **Д. Полотнюк, Коломия, вул. Замкова 37.**

— **Православна панахида на гробі греко-католицького священика.** Як повідомляють „Станиславівські Вісти", в часі недавніх Великодніх свят на могилі довголітнього гр.-кат. пароха в Галичині, о. Винницького відправив місцевий православний священик панахиду. Сталося це заходом синів покійного, загорілих москвофілів. Так виховують свої діти наші гр.-кат. священики москвофіли, що користуються нині ласкою та підтримкою деяких урядових „католицьких" чинників.

— **Головою кураторії** Т-ва допомоги українським школам у Чехословаччині став предсідник сенату д-р Франтішек Совкуп.

— **Французький амбасадор у Львові.** Минулого тижня приїхав до Львова французький амбасадор Леон Ноель з жінкою на запросини т-ва прихильників Франції та звідав ріжні особливости міста (м. і. Успенську церкву). Відвідини скінчилися бенкетами.

— **Хто виграв на льотерії?** У нинішньому тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 10000 зол. на ч. 69460; 5.000 зол. на чч: 9202, 56258, 82678, 131465, 157644, 167043, 170926; 2.000 зол. на чч: 4083, 11391, 14586, 68584, 70015, 73143, 78068, 95477, 114772, 133088, 134160, 151189, 155652, 156263, 172583, 180678; 1.000 зол. на чч: 18929, 20152, 22727, 24139, 26729, 44122, 49777, 79220, 82496, 89031, 87933,94648, 98078, 105798, 773211, 115496, 122522, 130224, 136840, 142870, 143056, 149014, 155288, 156551, 158561, 163769, 169494, 171000, 174303, 174178, 185280.

— **Гімназисти пускали фальшиві монети.** В окружнім суді у Львові розпочався карний процес проти 7 гімназистів у віці від 12 до 16 літ, обвинувачених у цьому, що пускали в обіг фальшиві монети. Розправу відложено задля провірення, чи обвинувачені здавали собі справу з каригідности свого діла.

— **Загадочна трагедія** розіграласе в мешканні вахмістра уланів Стефана Ротермана в Жовкві. Він вернувся пізно в ночі до дому, але перед дверми чекала на нього його жінка, яка висварила його і не хотіла впустити. Тоді Ротерман вибив вікно і так вліз до мешкання. По півночі прийшла до касарні жінка і повідомила інспекційного старшину, що її чоловік авантурується. Старшина пішов до її мешкання і застав Ротермана на долівці з простріленою головою. Слідство має тепер вияснити причину смерти: самогубство чи вбивство?

— **Доробився на жебранині.** В Коростятині бучацького повіту арештовано Герша Домаста з калуського повіту, що займався волокитством і жебраниною, на якій доробився значного маєтку. При ньому знайшли більшу суму грошей і цілу пачку почтових посвідок на гроші, вислані до дому.

— **Трагічна смерть у Дністрі.** На пасовиську коло Заліщик пас коні 12-літній Мошко Віртіґер, учень 6-ої кл. вселюдної школи. Спрагнені коні увійшли в ріку і на превеликий жах хлопця перейшли на румунський бік. Боячись кари від родичів, хлопець побіг до недалекої пляжі, позичив каюк і попросивши до помочі ровесника, Леона Варенбранда, поплив з ним у сторону коней. По середині ріки, у віддалі 2 і пів км. від пляжі каяк попав у крутіж, а що хлопці не вміли веслувати, перевернувся. Віртіґер умів плавати і видобувся з небезпечного місця, тимчасом його товариш утонув. Тіло його добули з води 200 м. дальше від місця випадку.

— **Краєва хроніка.** В Бортниках товмацького повіту до вікна Мошка Ренера хтось у ночі застукав і коли Ренер хотів відчинити вікно, впав стріл, тяжко ранячи його в груди. — В Підсадках львівського повіту згоріла одна селянська загорода, при чому тяжко попарилася одна жінка. — З. Штаерман із Самбора, їдучи власним автом із Старого Самбора, наїхав на придорожне дерево. Самохід розбився, а три особи разом із власником легко потовклися.

— **До Картуської Берези** вислано Наума Цукора, співвласника фабрики дикт у Городищу під Пінськом. Стверджено, що він саботував арбітражове рішення і не додержував принятих добровільно зобовязань супроти робітників, які піддалися вповні арбітражові.

— **Катастрофальні бурі** навістили в ночі на неділю келецьке воєвідство і наробили великого знищення в домах, городах і засівах. Згинуло поверх 40 осіб. В кількох місцях були хмароломи, що спричинили виливи рік і потоків та повінь у нижче положених місцевостях повітів: мехівського, пінчівського, олькуського і стопницького. Безнастанні громи спричинили в багатьох місцях пожежі. Град, місцями завбільшки курячого яйця, знищив усяку ростинність, повибивав шиби у вікнах і подіравив дахи. Буря знищила кілька тисяч будинків і десятки тисяч гектарів орних ґрунтів і городів. Води забрали ма... су мертвого та живого інвентаря. Потопилося багато дітей. Всі дороги знищені, залізнича комунікація перервана. — В неділю пополудні буря з громами навістила краківський повіт з поважними наслідками. Половину Кракова залляла вода. У вежу марійського костела вдарив грім. Градові бурі у західній Польщі відбилися у значним обниженням температури у Сх. Галичині.

— **Страйк.** У тартаку Якимовича в Козельниках (Львівщина) застрайкували всі 170 робітники.

— **Смерть Рокфелера.** В Дейтоні-Біч на Фльориді помер у віці 98 літ Джон Рокфелер, один з найбагатших людей на світі. Часописи приносили в останніх часах пильно вістки про стан його здоровля, бо Рокфелер дав був собі слово, що мусить досягнути сотки. Однак слова не додержав, бо нестало йому ще двох пунктів. А коли дожив такого високого віку, то завдяки невимовно ригористичному способові життя, який управильнювали найвизначніші представники медичної науки. В останніх роках життя Рокфелер живився тільки жіночим молоком з невеличким додатком сухарків і курятини. Свою життєву кар'єру розпочав як бухальтер, а зощадивши трохи гроша, взявся до торговлі нафтою і в короткім часі скупчив у своїх руках всю американську нафтову торговлю. Опісля взявся до спекуляції залізом і знову зробив маєток, якому сам не знав ціни. Тоді опротивіла йому дальша погоня за богацтвом і він передав усі свої безчислені підприємства свому синові Джонові Давізонові, а сам занявся добродійною діяльністю, головно творенням наукових фондацій. Врешті він рішив роздати свій маєток на ріжні гуманітарні цілі, але це йому не вдалось, бо його маєток був за великий. Між іншим він призначив 43 міліони долярів на виховання молоді, 15 міліонів на лікарські досліди. Найславніша його фондація з капіталом 180 міл. долярів мала на меті створити заг. добробут для людства шляхом діяльности в ріжних ділянках. За гроші тієї організації повстали м. і. дві школи санітарок навіть у Польщі. Так видав він пів міліярда на ріжні цілі, і коли в 1921 р. передав решту маєтку родині, то все ще знайшлася друга половина міліярда. В 1929 р. він побудував ще велитенський телескоп в астрономічній обсерваторії на горі Вільсон. Його прадід був німець і поїхав з Німеччини до Америки в 1723 р.

— **У статті д-ра М. Зарицького** „Потреби нашої економічної статистики" („Діло" ч. 111) треба читати замість: у досліді кількости понять — „кількісних понять" і замість: „притаманних умовинах" має бути: „питоменних умовинах".

—o—

Зі сцени й естради.

СВЯТО МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН У ГОЛОВНІЙ ГІМНАЗІЇ

Дня 23. ц. м. відсвяткували торжественно Марійські Дружини учениць та учнів головної гімназії 900-ліття проголошення Пресвятої Діви Марії Царицею українського народу. Цього дня в год. 9. ранку члени Дружин взяли участь у торжественній Службі Божій та в год. 19. закінчили це свято концертом у власній салі при вул. Льва Сапіги 14. Гарно прибрана у білі квіти сцена, на якій видніла ікона Божої Матері між прапорами обох дружин, свідчила про естетичний смак молоді. Сам концерт випав добре. Обі хори, дівочий та мішаний, стояли на висоті завдання. Перший з них співав „Радуйся Маріє" Ф. Абта, другий віддав гарно й зі святочним настроем „Радуйся, Мати" Кишакевича. Вступне слово виголосив коротко та певним голосом Т. Балдис, вказуючи на те, як Цариця Українського Народу Божа Мати була все з тим народом на тернистім шляху його історії. Скрипковий квартет (Т. Горникевич, С. Бучацька, О. Сохан та О. Березовський) був змушений повторити „Аве Марія" Шуберта, а Т. Горникевич (скр. сольо) зібрав рясні оплески за „Леґенду" Венявського. При фортепяні були: О. Бучацька, Н. Ясінчук та Е. Бурачинський. На виріжнення заслуговує деклямація п. Л. Головки („Скорбна Мати" Тичини), виведена зворушливо та з чуттям. Свято закінчено Марійським гимном. Організацією свята займався о. катехит Горникевич, провідник Мар. Дружин. Музичний провід був у руках проф. Богдана Ковальського, що немало труду вложив у підготову свята. Концерт звеличав своєю присутністю Преосв. Кир Іван. Численно зібрані гості провели годину дійсно в гарному, святочному настрою.

ю. с.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Загальні Збори К. Л. К.

У неділю 23. п. м. відбулися в домівці „Молодої Громади" річні Загальні Збори **Карпатського Лещетарського Клюбу** при участи делегатів філій. Збори відкрив голова КЛК **дир. Палій,** що підчеркнув важкі умовини, серед яких приходиться працювати нашим лещетарям. Всеж таки праця поступає вперед. Але цікава річ: більше цієї праці видно на низах, як у горах, де самі теренові умовини повинні викликати великий зріст лещетарства.

Із звітів поодиноких референтів присутні довідалися, що під нинішню пору КЛК обіймає **18 філій і 850 членів.** До того треба ще додати 22 місцевости у стадії організації. **У порівнанні з м. р. це зріст на 100 проц.** Великим удогідненням для членів Клюбу є **домівка у Славську;** приступлено теж до будови домівки в Осмоловді. Філії працювали і в літі і в зимі. Літом відбували філії впоряд, руханку, спортові гри, легку атлетику, копаний мяч, почасти наколесництво, плавання, каючництво, водний мяч. Доказ успішної праці — це добуття краєвого мистецтва у плаванні та каючництві за 1936 р. Під зиму переводили філії біги навпростець та суху лещетарську заправу, що її плян виготовила Спортова Колегія Ради КЛК. Зимова праця йшла повним темпом у всіх філіях. Найкращі філії — це філії КЛК Львів, Ворохта, Славсько, Тарнавка, Волосянка, Космач і Лавочне. Відрадне явище в 1936 р. — це щораз більше поширення лещетарства серед найширших сільських мас. У лещетарському спорті відограє КЛК чільну ролю і добуття краєвого мистецтва за 1936 р. було найкращою нагородою за успішну працю.

На внесення Контрольної Комісії признано уступаючому Виділові абсолюторію. З черги Збори вибрали нову Раду КЛК, що в її склад увійшли: голова — **дир. Паньків;** члени: А. Рожанковська, інж. М. Колтунюк, інж. В. Кобринський, інж. О. Клюфас, Д. Рибачек, д-р Макарушка, О. Кориткізна, М. Дуткевич; заступники: М. Мацькевичівна, М. Поліщук, Б. Ковшевич; Контрольна Комісія: дир. Палій, інж. Пежанський, д-р Лукашевський. Дотеперішньому голові дир. Палієві подякувала п. Рожанковська іменем Виділу і м-р Пачовський іменем змагунів.

Спортові висліди.

ПЕРЕМИШЛЬ. ПОЛЬОНІЯ — УКРАЇНА 2:1 (1:0).

Ця програна України перекреслила до-решти надії нашої дружини добути мистецтво Окружної Ліги. Невдача доволі болюча, зважившн, що Польонія не є цього року вовсім дуже грізною дружиною та у Львові програла легко з Україною 2:0. Виграти в Перемишлі з Польонією дуже важко, всеж таки Україна могла була ці змагання виграти, якби не суддя п. Савицький, який своїми несправедливими рішеннями і безперервними свистками розбивав усі грізніші акції нападу України, який грав незле, але не вмів рішитись у відповідній хвилині на стріл. Найкращою ілюстрацією до суддювання п. Савицького є те, що коли в одній підворітній ситуації Янів (воротар Польонії) вибіг із воріт, розминувшися з мячем і Україна мала 100-процентову нагоду добути — хто зна чи не вирішні — ворота, на ворота Польонії вибіг зпоза грища запасний воротар та брав кілька секунд участь у грі. Але суддя цього не запримітив, або не хотів запримітити...

Початок гри заповідав успіх України, бо вже в 1. хв. Янів із важким трудом оборонив стріл Максимова. Згодом Магоцький не використав ідеальної центри Максимова. Ситуації зміняються, як у калейдоскопі, одначе Україна має кілька кращих нагод добути ворота. В одній ситуації мяч минає воротаря Польонії, але напасники України не вміють добити мяча до воріт. Зате Польонія може почванитись у 17. хв. успіхом, коли Лупь стріляє гостро, а Дикий (оба: Польонія) добиває. У 40. хв. трапляється згаданий інцидент із 2 воротарями Польонії.

У другій половині натискає спершу Польонія, але в 8. хв. Магоцький добуває з подачі Максимова ворота й вирівнює. Обі дружини переводять кілька грізних акцій, в яких пописуються воротарі. Більше щастя має Польонія, яка здобуває у 20. хв. другої половини вирішні ворота. В Україні найкраще грав Гупул на воротах і пара Магоцький-Мікльош у нападі. В помочі добрий був у другій половині Пазуняк. З оборонців кращий Скрегота

В четвер 27. п. м. гратиме Україна з Чорними.

УКРАЇНА (ЮНІОРИ) — СВІТЕЗЬ (ЮНІОРИ) 4:2.

ЛЬВІВ. Змагання за мистецтво юніорів принесли два пункти доростові чорно-червоних у відношенні 4:2 (1:1). Перевага була ввесь час по стороні переможців, для яких добули ворота: Король, Зубач, Киндій і Король. Світезь грала брутально, так, що усунення в гри лише одного її змагуна треба вважати ще дуже малим виміром кари для земаротинівців

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Яніна — Поділля 5:0 (1:0). Виступ Поділля в Золочеві у змаганнях за мистецтво А-кляси тернопільської групи не приспорив нашій дружині пунктів. Ціла наша дружина грала слабо і найважніше: не видержала нервово. У першій половині Поділля мало навіть легку перевагу, але напад української дружини не вмів цієї переваги використати. Яніна здобула двоє воріт із карного й одні з вільного. Це очевидно нашу дружину здепримувало.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Гірка 0:1.** Відплатні змагання за мистецтво станисл. А-кл. принесли нашій дружині ідентичну, як і минулого року, поразку. Суддював слабо п. Серафіні.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Варшавянка — Погонь 1:0 (0:0).** Дивна дружина — цьогорічна Погонь. По кількох слабих метчах підтягнулася, щоб у змаганнях з Віденною заграти справді добре і зокрема гарно в лінії нападу, і щоб уже чергової неділі заграти безнадійно слабо. Цієї слабої гри не оправдує навіть неприсутність Матіяса II. в нападі. Погонь мала немало нагод вирівняти і виграти ці змагання, але напад не вмів іноді з найідеальніших позицій добути воріт. Суддював п. Запюр із Кракова.

КРАКІВ **Рух — Гарбарня 1:1.**

КРАКІВ. **Краковія — Варта 2:0 (0:0).**

Табеля Держ. Ліги.

Краковія	7	10	4	21:6
Варта	6	8	4	11:6
А. К. С.	5	8	2	9:7
Рух	6	8	4	12:9
Висла	5	7	3	14:4
Варшавянка	7	6	8	10:17
Л. К. С.	6	3	9	12:18
Гарбарня	6	3	9	4:12
Погонь	6	1	11	1:14

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Ґасмонея — Ресовія 1:1 (0:0).** Ресовія вивезла зі Львова один пункт, що його може завдячувати щастю і до деякої міри судді п. Крайцарекові. Гра була на високому рівні, при чому Гасмонея мала рішуче більше з гри і куди більше, як Ресовія, підворітних ситуацій, що їх не зумів якслід використати напад Гасмонеї. Перші ворота добула Ресовія при помочі руки свого напасника. Вирівняла Гасмонея з карного. Глядачів коло 3.000.

ЛЬВІВ. **Чорні — Чувай 2:2 (0:1).**

ЛЬВІВ. **II. Сокіл — Р. К. С. 6:1 (2:1).** Р. К. С. виступив без воротаря Зуба.

ЛЬВІВ. **Погонь І Б. — Огнівко 1:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Лехія — Корона 3:0 (0:0).**

Табеля Окружної Ліги.

Ресовія	16	26	6	49:19
Чорні	16	23	9	46:30
Україна	16	22	10	53:19
Гасмонея	15	19	11	17:П
Польонія	15	17	13	29:23
Чувай	15	14	16	33:40
Погонь І Б	15	14	16	29:34
Огнівко	15	14	16	28:45
Р. К. С.	15	12	18	22:31
Корона	15	10	20	19:34
Лехія	15	7	23	19:31
II. Сокіл	16	6	26	29:52

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

Білий — Орел — Рекорд 2:0 (0:0).

Т. Ш. Л. — Зеніт 3:0 (2:0).

ЗЗК — Львовянка 4:1 (0:0).

Знесінчанка — Світезь 2:1 (1:0).

По цих змаганнях веде в табелі Білий Орел. 2) Т. Ш. Л.

ЛЬВІВСЬКА Ц-КЛЯСА

Святогор — Ґраніт 3:2 (1:1). У другій половині грачі Святогору й суддя, який перервав метч, мусіли втікати з грища перед фанатиками Ґраніту.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Графіка 1:0 (0:0).** Ворота добув Миськів. Найкращим грачем на грищі був Мікльош II. з Зорі. Вислід треба вважати успіхом нашої дружини над Б-клясовим противником.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — Юнак І Б 1:1 (0:0).** До змагань в резервою Юнака виставила наша дружина чотирьох запасних. Гра стояла ввесь час під знаком переваги нашої дружини, якої стрільці не вміли використати навіть двох карних (Мисишин, Колодрубець).

ПЕРЕМИШЛЬ. **Скала (Мостиська) — С. К. С. „28" 1:0 (1:0).** Заслужена перемога мостиської дружини над лідером другої групи Б-кляси на його власнім грищі.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ У ПРАЗІ.

Український В. С. — Швегльова Колєй II 0:0 (в.-о). Українська студентська дружина виграла другі змагання без гри. Українська дружина остаточно здобула мистецтво своєї групи та входить до півфіналу. Шістьох учасників півфінальних змагань розділено на 2 групи по 3 дружини в кожній. Переможці обох груп будуть грати за 1. і 2. місце. Українська дружина повинна виграти і півфінальні змагання та зайти до фіналу, хоч дальші змагання будуть дуже важкі і гострі.

Перші півфінальні змагання гратиме український В. С. в середу 26. п. м. зі Швегльовою К. I. на Дейвіцах.

Після закінчення вступних змагань табеля виглядає так:

1. У. В. С.	4	1	0	20:6	8
2. Стракова Акад	4	0	1	27:6	8
3. Д. А. Спортбрідер	2	1	2	26:13	5
4. С. А. С.	2	0	3	19:21	4
5. Глявкова К.	2	0	3	12:25	4
6. Швегльова К. II	0	0	5	6:41	0

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПРАГА. **Італія — Чехословаччина 1:0 (1:0).** Чехи програли на власнім грищі з темпераментними італійцями, які здобули одинокі ворота у 25 хв. зі стрілу Піолі. Були це змагання за чашу Швеглі.

БУДАПЕШТ. **Австрія — Мадярщина 2:2 (2:1).** Ворота для Австрії здобув Пессер 2, для Мадярщини Шаш і Чех.

КОЛЬОМБ. **Ірляндія — Франція 2:0.** На цих змаганнях, що їх заслужено виграла Ірляндія, було 30.000 глядачів.

ГЕЛЬСІНКИ. **Англія — Фінляндія 8:0.**

НАКОЛЕСНИЦТВО.

Найбільший у Совітах рейд українських наколесників.
(За київським радіом).

Сьогодні, в понеділок 24. п. м. почався рейд наколесників України з її столиці Києва. Стартувало 110 молодих наколесників, між ними кількох орденоносців з попередніх совітських рейдів Москва-Ленінград і здовж західніх кордонів СССР. Старт мав святочний характер. На вулиці Воровського зібралась величезна юрба населення і різні фізкультурні організації. З промовами виступили голова Українського Комітету Фізкультурників та один з учасників рейду, Рибальченко. Оба говорили по російськи, вихвалюючи величезну опіку, яку дає режім Сталіна фізкультурному рухові, що — в противенстві до царських часів — став усенароднім. Рейд українських наколесників — це **найбільший совітський рекорд,** коли йде про довжину траси. Тоді, коли траса перегонів Москва-Ленінград мала 700 км., то ця траса має аж 2.884 км. Веде вона через Житомир, Тираспіль, Одессу, Дніпропетровськ, Харків і Чернигів з поворотом до Києва. Поворот має відбутись 10. червня.

Після промов і старту серед ентузіязму юрби, подано ще через радіо голоси двох змагунів, учасників рейду, Гриценка і Леміреького, записані на плівку. Оба вони говорили по українськи

ЛЕГКОАТЛЕТИКА.

Тризмаг в Атенах.

В легкоатлетичних змаганнях трьох держав — Польщі, Чехословаччини і Греції, що відбулися в Атенах, перемогла Польща, осягаючи 166 точок. 2) Греція 125 т., 3) Чехословаччина 99 т. Висліди: 100 м. Заслона (П) 11,8 с.; 200 м. Попек (П) 23,4 с.; 400 м. Слівак (П) 50 с.; 800 м. і 1.500 м. Кухарський (П) 1:57,4 і 4:05,4; 5 км. і 10 км. Ної (П) 15:18,7 і 32:42,8; 110 м. плотки: Мандікас (Г) 15 с.; 4×100 м. Греція 43 с.; 4×400 м. Польща 3:26,5; Гора Ґаланда (Г) 1,90 м.; довжінь Гонке (П) 7,11 м.; жердка Швайдер (П) 4,08 м.; диск Силляс (Г) 49,50 м.; куля Довда (Ч) 15,37 м.; ратище Льовайський (П) 63,90 м.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

Театри

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
25. V. Камо грядеши? I. част. Вініцій і Лігія.
26. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона.
27. V. Трафіка пані генераловоі.
28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? I. част. Вініцій і Лігія.
30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генераловоі.
1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
25. V. Шеріка.
26. V. Під куретелею.
27. V. Довбуш.
28. V. Шалапут.
З Теребовлі іде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Вівторок, 25. V. год. 8. веч. премієра „Теточка".

Середа, 26. V. год. 8. веч. „Теточка".

Четвер, 27. V. год. 8. веч. премієра „Король" комедія Флєрса, Кейве та Арман.

П'ятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кор індійський балет.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.

АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марлєною Дітріх і Гейрі Купером.

ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопили жінку".

ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Нетзі".

ЕВРОПА: „Дай мені твоі уста".

КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Егерт.

КОПЕРНИК: „Іх перше кохання".

МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Вовкулака", „Чоловіки до вибору".

МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.

МУЗА: „Чорний ангол".

ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).

ПАКС: „Володар Каліфорнії".

ПАН: „Цісі".

РАЙ: „Варвара Радивилівна".

СВІТ: „Іх ночі" з Клєрком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанськім вітлі".

СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.

ТОН: „На сторожі закону" та колір. муз. додаток „Пісня весни".

УТІХА: „Останній могіканин" і ревія „Над синім Дунаєм".

ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 25. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Весела музика 21.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД (437) (437) 18.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 18.15 Циг. музика, 19.30, 20.00 21.00, 22.00 „Ріголетто" оп. Вердія, 22.25 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.30 Скрипка, 17.45 Форт. 19.10, 20.00 Муз. гуморески, орх., сол., 20.20, 21.00 „Талісман" ком. Нестроя, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Дві скр., форт., 19.00 Пісні, музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Форт., 19.00 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Оперет-кові мельодії, 22.30 Вок. концерт, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.00 Весняні пісні, 18.45 Відомі й невідомі пісеньки, 20.10 Вечір танку й доброго гумору, ПРАГА (470) 12.35 Орх. концерт, 17.25 Концерт дутого квінтету, 18.20 Давня камер. музика, 19.10 Концерт військ. орх., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 18.30 Спів. 14.30 Театр Уяви, 16.00 Концерт, 18.45 Форт., 20.30, 21.00 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

Середа, 26. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Балади, легенди, 16.45 Розр. музика, 20.10, 21.00 Орх. концерт, арфа, форт., БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ (550) 13.00 Сальон. музика 17.00, 22.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00 „Княжна" оп. Легара, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 19.35, 20.00, 21.00 „Реквієм" Джанініа, музика, спів, 22.00 Військ. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. твори Шумана, 20.10, 21.00 Вальси, марші, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 18.50, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ернані" оп. Вердія, МІНХЕН (405) 16.30, 18.00 Музика, 21.00 Розр. концерт, 22.30 23.00 „Кляйдер махен Лейте" оп. Зудера, ПРАГА (470) 20.05, 21.00 Концерт фільг. орх., музика, спів, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 17.30 Спів, 16.00 Квартет, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „В тіні катедри" лір. драма на осн. Вл. Ібанеза, РИГА (515) 18.30, 19.00, 20.00, 21.00 „Кармен" оп. Бізета, РИМ (421) 17.25 Скрипка, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 25. травня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.10 Програма на днні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „У Ягодового Короля" на осн. Марії Конопніцької, з муз. ілюстр., 11.57 Дворжак: Віольончелевий концерт, оп. 104 (Кассадо), з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Як продукувати зразкові бекон, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Мельодії з фільми „Альотрія", гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Англійські пісеньки, з гр. пл., 15.50 Для дітей: Оленчина бібліотека, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Французька пісня, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Сестри Бурські співають легкі пісеньки, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Концерт солістів, 17.50 Скринька зажалень (Про моторизацію) монольог Маріяна Гемара, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Після легкоатлетичного триметча 18.20 Фр. Крайзлер грає, гр. пл., 18.35 Літер. нарис: Легенда Тад. Павликовського, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи освічена сільська молодь повинна вертатися на село, 19.20 Англійська музика: Твори Еріка Коатса у вик. орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачами радія, 20.15 Трансм. опери з Великого Театру у Варшаві; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Джакомо Леопарді: Поетична чвертьгодина у століття поетової смерти, 22.45 Веселі увертюри, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Середа, 26. травня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.10 Програма на днні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Якого листа дістав Осипко від свого зуба; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мала орхестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Молоко та сир у травні, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 З опер, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 В. Груби: Від Відня по світі, попурі, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Веччє: Серенади Казанови, гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Вайнбергер: Полька з оп. „Шванда дудар", гр. пл., 16.10 Для старших дітей: Тиждень дитини, Курпівські пісеньки й танки, хор, орх., 16.30 Орхестра, 17.00 Маріян Лянгевич (у 50-ліття смерти) 17.15 Концерт хору, 17.50 Ботанічні городи в Польщі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Скрипковий реситаль Каз. Яворівської-Баньківської, 18.40 Загальна скринька, 18.50 Швідництво — ліва села, 19.00 Оповідання: „Діти", 19.20 Концерт орхестр, 20.35 Сота хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.45 Орхестра, 22.25 Театр Уяви: „Королівський лемент" на осн. поеми Вит. Гулевича, з муз.; у перерві в год. 22.55 останні вістки, 23.00 Старі пробощики: орх., спів, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

ОПЕРА „МАДАМ БАТЕРФЛЄЙ" ПУЧЧІНІ.

Кожен з радіослухачів знає про гарну японку, Мадам Батерфлєй, яка покохала гостя з далеких країв американського поручника Пінкертона, вийшла за нього заміж, а потім, розчарована і зраджена, покінчила життя самогубством. Всі знають також гарну арію японки, яка чекає нетерпеливо на корабель, що має привезти її укоханого. Передсмертна арія (прощання з дитиною) належить до найбільш зворушливих і популярних оперових фрагментів.

Трудно собі тепер уявити, як ця опера, одна з найбільш ефектовних у репертуарі цілого світу, могла підчас своєї прапремієри в Міланській „Скалі" завнати цілковитого фіяска. Але вже дальші вистави принесли композиторові повний тріюмф.

Від того часу, тобто від 30 літ, Мадам Батерфлєй захоплює публику всіх частин світу.

Цю оперу „Польське Радіо" транслює 25. травня ц. р. в год. 20.15 з Великого Театру в Варшаві.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 24. V. п. р. платив своїм достачцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомясерні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Кури молоді 1. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

З Українського Технічного Товариства. В середу дня 26. п. м. в год. 19. в домівці Т-ва виголосить реферат інж. Франко Петро на тему: Розбудова нашого промислу. 993

На оплати для молоді, що студіює зложила п. Анна Дембіцька, Залішники, зол. 10.—.

Дирекція жіночої гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, приймає зголошення до вступ. іспитів до кл. І-ІV. (до кл. IV. лише за призволом Кураторії) і до І. кл. загально-освітнього ліцею (виділи гуманістичний і природничий). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня ц. р. Про речинці іспитів Дирекція повідомить інтересованих вчасно. 957 4—4

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптякової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 4—6

ЗАРИЦЬКА ВОЛОДИМИРА поручає в **Ямнім біля Яремча** соняшні кімнати, підлодене утримання, також поодинокі сніданння, обіди, вечері вже від 6. червня. Інформації до 3. червня, Львів, Жулінського 6, опісля на місці. 934 1—2

МЕШКАННЯ

ЯСНИЙ фронтовий льокаль, газ, електрика, вода, галерійка, Бельовського 3 до винайму. 991a 1—1

ЛЬОКАЛЬ на виріб мяса і вуджинарню, Сапіги 4, до винайму від 15. червня. 991 1—1

РІЖНІ

НАЙНОВІШІ жіночі пояси тільки у виробні ГАЛИЦЬКА 5. 987

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби і комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 981 1—?

ЛІМОНАДОВІ есенції, етеричні олійки. Виробня есенції, Львів, Конопніцької 10. 983 1—?

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Пасаж Міколяша. 985 1—?

ОГОЛОШЕННЯ.

Філія Т-ва „Просвіта" в Добромилі
оголошує
КОНКУРС
на повітового організатора-інструктора від 1. червня 1937, обізнаного у веденні хорів, ам. гуртків і т. д. Платня згідно з умовою. Зголошення слати на адресу: Філія „Просвіта" Добромиль, п. [illegible]ко. 99?

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 1